OSTATNIE DNI ŻYCIA JEZUSA

Sobota
1. Narada Sanhedrynu i spisek
2. Namaszczenie Jezusa w Betanii

Niedziela Palmowa
1. Wjazd do Jerozolimy

Wielki Poniedziałek:
1. Oczyszczenie Świątyni Jerozolimskiej

Wielka Środa:
1. Zdrada Judasza

- **Wielki Czwartek:**
  1. Ostatnia Wieczerza
  2. Modlitwa w Ogrójcu
- **Wielki Piątek**
  1. Pojmanie Pana Jezusa (nad ranem)
  2. Proces sądowy
  3. Droga Krzyżowa
  4. Śmierć Pana Jezusa i złożenie do grobu
- **Wielka Sobota**
  1. „wstąpił do piekieł” =Szeolu
- **Wielka Niedziela**
  1. ZMARTWYCHWSTANIE

WIELKI TYDZIEŃ 2022, PRZEŻYJ GO ŚWIADOMIE

NIEDZIELA PALMOWA *Łk 19, 28-40; Łk 22, 14-23, 56*

Wjazd Pana Jezusa na osiołku do Jerozolimy przy wiwatach tłumu.

WIELKI PONIEDZIAŁEK *J 12, 1-11*

Odwiedziny przez Jezusa w domu przyjaciół. Namaszczenie przez Marię "na dzień pogrzebu".

WIELKI WTOREK *J 13, 21-33. 36-38*

Zapowiedź przez Jezusa zdrady Judasza i zaparcia się Piotra.

WIELKA ŚRODA *Mt 26, 14-25*

Jezus zostaje wydany przez Judasza za 30 srebrników.

WIELKI CZWARTEK *J 13, 1-15*

Podczas Ostatniej Wieczerzy Jezus ustanawia Sakrament Eucharystii oraz kapłaństwa.
Gdy modli się w Ogrójcu zostaje pojmany.

WIELKI PIĄTEK *J 18, 1 - 19, 42*

Jezus zostaje osądzony i skazany na śmierć.
Przechodzi Drogę Krzyżową na Golgotę, gdzie zostaje ukrzyżowany i umiera.

WIELKA SOBOTA

Jezus zstępuje do otchłani.

WIGILIA PASCHALNA I NIEDZIELA ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO

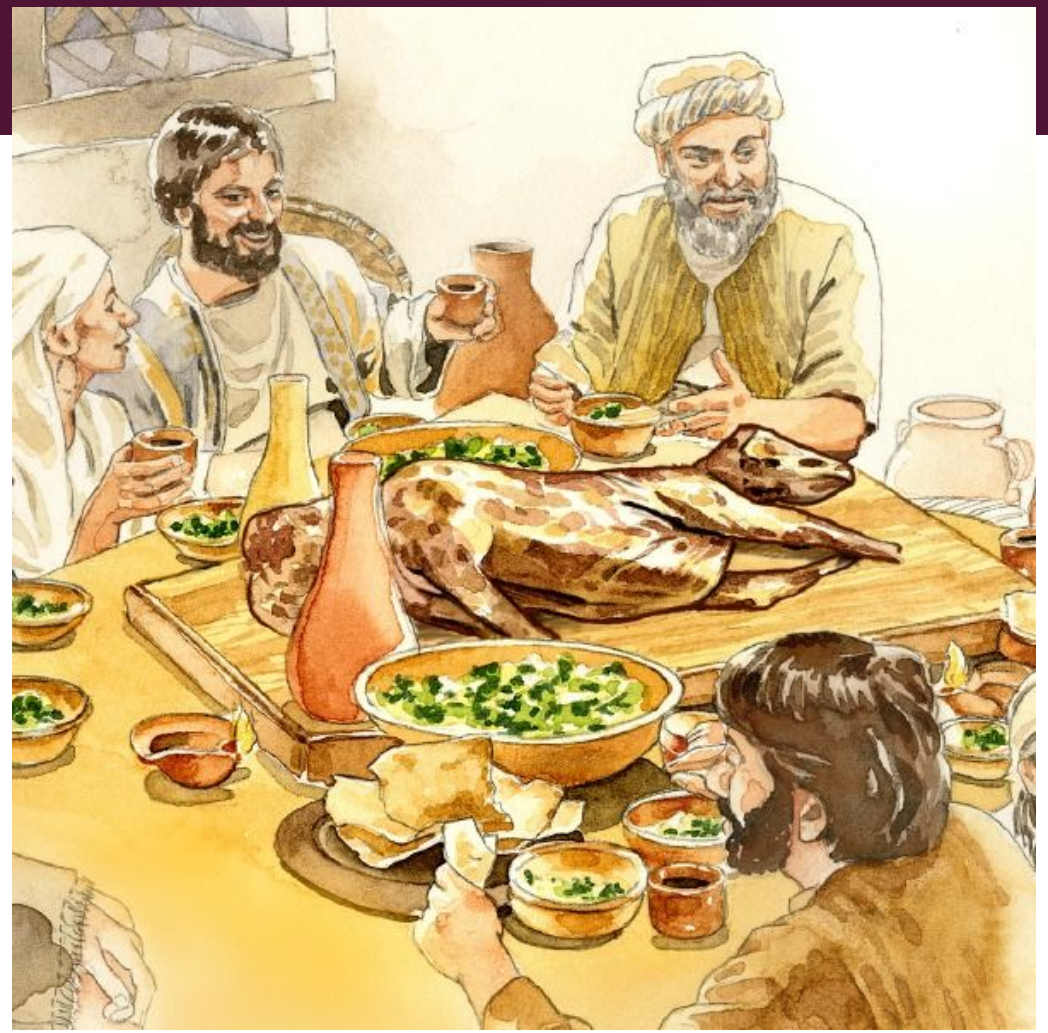
Łk 24, 1-12 Chrystus Zmartwychwstaje! *J 20, 1-9*

Diecezja Warszawsko-Praska

ZJAZD NA PASCHĘ

- Do Jerozolimy, jak co roku zjeżdżają się Żydzi z całego kraju na Paschę
- W Jerozolimie jest kilka razy więcej przybyszów niż mieszkańców Jerozolimy
- Sanhedryn wie, że Jezus pewnie też przyjedzie na Paschę razem ze swoimi uczniami
- W Jerozolimie jest bardzo tłoczno, ludzie śpią w okolicznych wioskach, np. w Betanii
- Wielu śpi w namiotach w ogrodach oliwnych, w winnicach
- Na słynnej Górze Oliwnej jest kilkadziesiąt niewielkich obozowisk, w których zwyczajowo śpią biedniejsi pielgrzymi
- Na czym polegała zdrada Judasza?

opyright

DLACZEGO JUDASZ NIE ZDRADZIŁ JEZUSA ZA 30 SREBRNIKÓW???

- 30 srebrników to nie było dużo pieniędzy = miesięczna pensja pracownika na polu (= ok. 3000 zł)
- 30 srebrników = 5 kg wieprzowiny = dobre sandały
- Judasz wierzył, że Jezus był prawdziwym Mesjaszem, ponieważ widział cuda (wskrzeszenia, uzdrowienia, rozmnożenie chleba, chodzenie po wodzie)
- Judasz był skarbnikiem Apostołów, a więc miał dostęp do dużo większych pieniędzy. Mógł na przykład upozorować kradzież.
- „Czy ja, Panie (Cię zdradzę)?" –udaje, czy rzeczywiście jest zdziwiony.
- Po ukrzyżowaniu oddaje 30 srebrników
- „Poszedł i się powiesił" – popełnia samobójstwo, choć wszystko się udało.

PODOBIZNA DWÓCH BÓSTW: CESARZA (OKUPANTA) ORAZ MELKARTA (BÓSTWO OPIEKUŃCZE TYRU)

FENICKIE SZEKLE

DLACZEGO JUDASZ ZDRADZIŁ?

- Judasz – ten, który przynosi chwałę Bogu (Bogusław)
- Iskariota: (z Kariotu) albo kariotczyk
- Kariotczycy – skrytobójcy kolaborantów z Rzymianami
- 30 srebrników to było ok. 3000 złotych. Zbyt mało jak na zdradę Jezusa
- Judasz wierzył, że Jezus jest Mesjaszem: Nowym Mojżeszem i Nowym Dawidem, czyli tym który odzyska niepodległość (jak Mojżesz) i odtworzy potęgę państwa Izrael (jak król Dawid)
- Taki obraz Mesjasza mieli prawie wszyscy.
- Judasz był pewny, że Jezus jest Mesjaszem, bo widział cuda
- Jezus przez 3 lata nie robi żadnego powstania, więc Judasz postanawia go zmusić.
- Był pewny, że kiedy żołnierze wsadzą do więzienia Jezusa i będą Go torturować, Jezus rozpocznie swoją misję Mesjańską, czyli powstanie i odbuduje potęgę państwa Izrael
- Kiedy Jezus umarł na krzyżu, Judasz oddaje 30 srebrników i popełnia samobójstwo. Wie, że się pomylił

PASCHA

- Święto Paschy obchodzono tylko w Jerozolimie, ponieważ tylko tam była Świątynia. Żydzi więc zjeżdżali się z całego kraju do stolicy.
- 60 tys. mieszkańców przyjmowało ok. 2 mln (wg Józefa Flawiusza)
- Idealny czas na wybuch powstania
- Powstanie rzeczywiście wybuchnie, ale w 70 r. n.e.
- Powstanie upadnie, a Jerozolima zostanie zrównana z ziemią.

IDEALNY CZAS NA WYBUCH POWSTANIA

- W Jerozolimie jest kilka razy więcej religijnych, patriotycznych pielgrzymów niż mieszkańców, którzy jak co roku przyjechali na Paschę do stolicy, gdzie była jedyna świątynia.
- Pascha nawiązuje do ucieczki z niewoli egipskiej pod przywództwem Mojżesza.
- Jezus przedstawiany jest jako nowy Mojżesz
- W niedzielę palmową tłumy wiwatują na cześć Jezusa.
- Powstania żydowskie rzeczywiście wybuchały podczas Paschy.
- Judasz ma tylko kilka dni na działanie. Po Passze wszyscy się rozjadą do domów

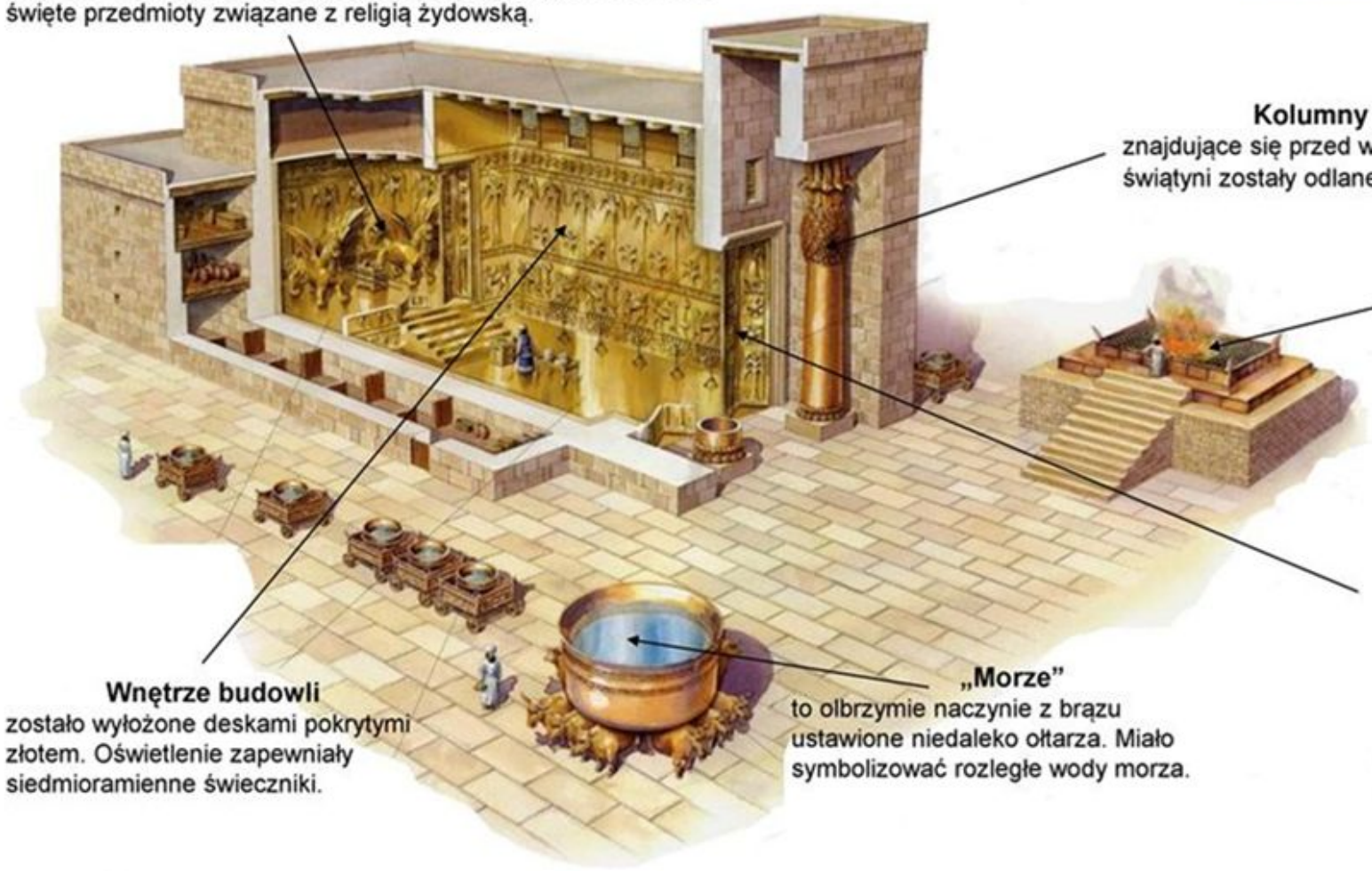

NIEDZIELA PALMOWA – WJAZD JEZUSA DO JEROZOLIMY

Tylko w Świątyni Jerozolimskiej można było złożyć w ofierze baranki paschalne.

Sanktuarium
było oddzielone od reszty świątyni bogato zdobionymi wrotami. W pomieszczeniu tym przechowywano Arkę Przymierza, czyli skrzynię, w której znajdowały się tablice z dekalogiem oraz inne święte przedmioty związane z religią żydowską.

Kolumny
znajdujące się przed wejściem do świątyni zostały odlane z brązu.

Ołtarz
służył do składania ofiar przynoszonych przez wiernych. Palono na nim żywność oraz inne dary.

Wrota świątyni
wykonano z drewna cedrowego sprowadzanego z Fenicji.

Wnętrze budowli
zostało wyłożone deskami pokrytymi złotem. Oświetlenie zapewniały siedmioramienne świeczniki.

„Morze"
to olbrzymie naczynie z brązu ustawione niedaleko ołtarza. Miało symbolizować rozległe wody morza.

PASCHA – NAJWAŻNIEJSZE ŻYDOWSKIE ŚWIĘTO

PIERWSZA PASCHA W EGIPCIE (XIII WIEK PRZED CHRYSTUSEM)

- Izraelici są w niewoli egipskiej
- Mojżesz mówi faraonowi, żeby ich uwolnił
- Faraon się nie zgadza: 10 plag
- 10 plaga: śmierć pierworodnych
- Żeby plaga nie sięgnęła pierworodnych Izraela, Żydzi mają zabić baranka, a jego krwią pokropić odrzwia
- Bóg mówi, że jeszcze tej nocy mają uciekać z Egiptu
- Żydzi więc w pośpiechu przygotowują Paschę, ale chleb nie zdążył się zakwasić, dlatego jedzą niekwaszony chleb, czyli macę
- Dalsza historia: przejście przez Morze Czerwone, Dekalog na górze Synaj

Ustanowienie Święta Paschy

Pascha i wyjście z Egiptu

Stara rycina biblijna przedstawiająca 10. plagę egipską: anioł śmierci omija dom izraelski, na drzwiach którego widzi krew baranka; wewnątrz rodzina izraelska spożywa wieczerzę paschalną.

Wyjście Izraelitów z Egiptu pod wodzą Mojżesza (XIII w. p.n.e.)

PODCZAS PIERWSZEJ PASCHY W EGIPCIE CHLEB NIE ZDĄŻYŁ SIĘ ZAKWASIĆ, WIĘC ZJEDZONO MACĘ

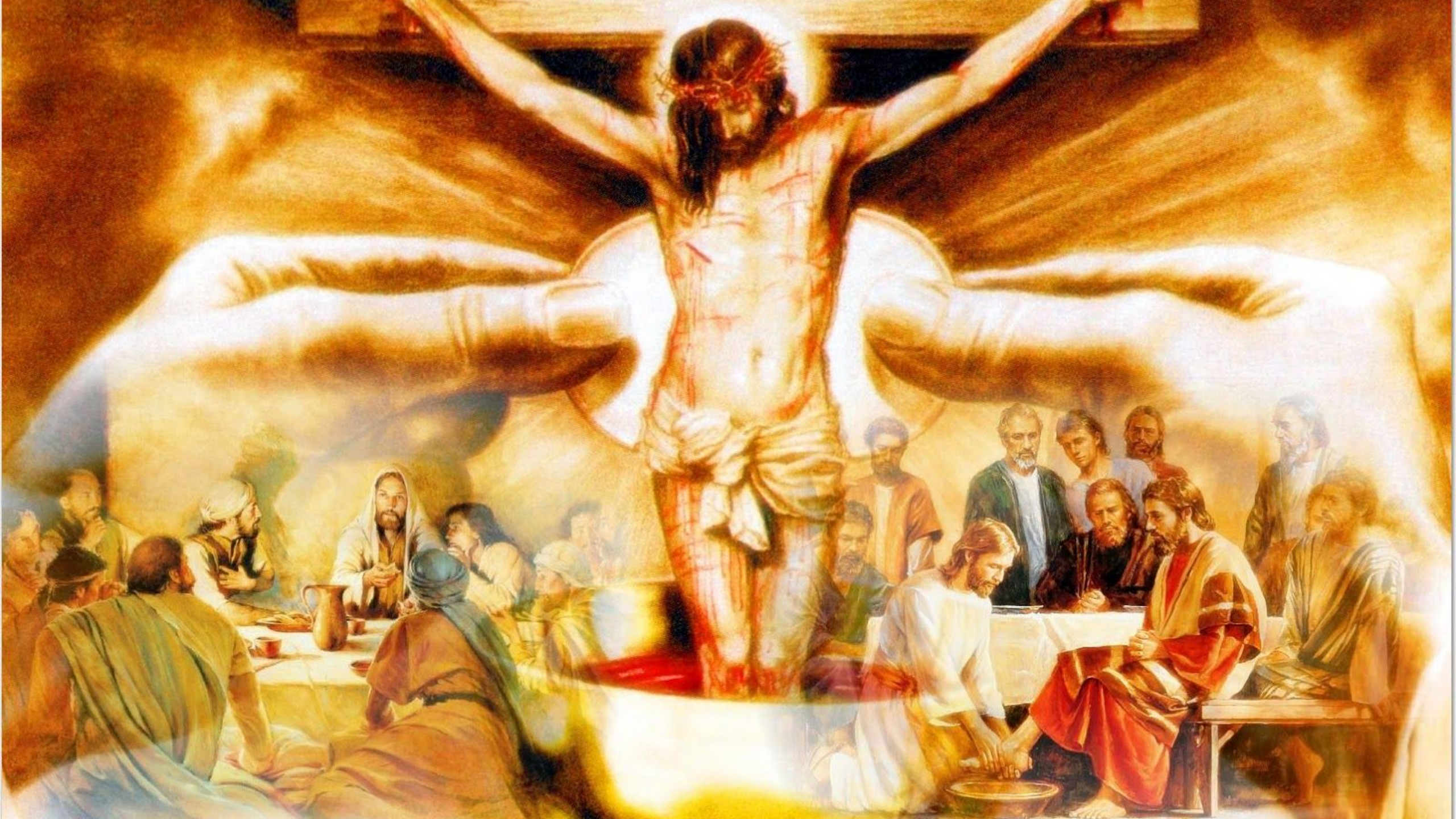
OSTATNIA WIECZERZA, BYŁA PASCHĄ

DLATEGO PAN JEZUS USTANAWIAJĄC MSZĘ ŚWIĘTĄ NA OSTATNIEJ WIECZERZY „WZIĄŁ CHLEB (=MACĘ) MÓWIĄC: BIERZCIE I JEDZCIE Z TEGO WSZYSCY, TO JEST BOWIEM CIAŁO MOJE, KTÓRE ZA WAS BĘDZIE WYDANE”

PASCHA TO RYTUAŁ O OKREŚLONYM PRZEBIEGU, JEST RODZAJEM NABOŻEŃSTWA

- Podczas Paschy część baranka paschalnego zostaje ofiarowana w Świątyni, a druga część zjedzona podczas rytualnego posiłku, nazywanego **sederem paschalnym.**
- Podczas Ostatniej Wieczerzy w Wielki Czwartek zabrakło najważniejszego elementu: baranka paschalnego!
- Co zrobił Jezus, kiedy przyszedł czas na rytualne zjedzenie mięsa baranka?

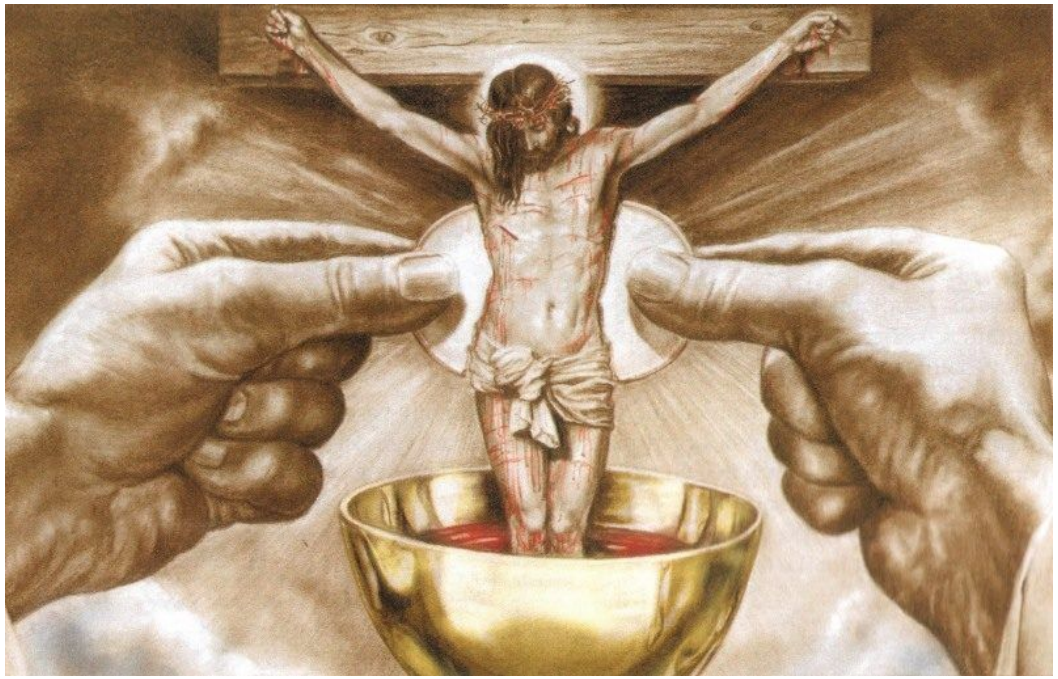

OSTATNIA WIECZERZA – SŁOWA KONSEKRACJI

Przeistoczenie

- „Bierzcie i jedzcie z tego wszyscy, to jest bowiem Ciało moje, które za was będzie wydane”
- Ewangelia jest spisana w języku greckim, ale Pan Jezus wypowiedział nad chlebem (macą) te słowa w języku aramejskim
- Oryginalnie Pan Jezus użył aramejskiego słowa „jeść”, które dosłownie możemy przetłumaczyć na „rozmiażdżajcie zębami mięso”
- Aramejskie, słowo „Ciało” oznacza również mięso.
- Greckie słowo σωμα [soma] oznacza „ciało fizyczne” (stąd polskie słowo somatyczny).

JEZUS W MIEŚCIE BUNTU, JEROZOLIMIE

Jak wyglądało miasto, do którego Jezus wjeżdżał na ośle na przełomie marca i kwietnia 30 (a może 33) roku naszej ery?

TEKST MATEUSZ WOJTALIK INFOGRAFIKA DARIUSZ WIECZOREK

PALESTYNA W CZASACH JEZUSA

1. WĄSKIE ULICZKI DOLNEGO MIASTA zasiedlała jerozolimska biedota

2. TO PRAWDOPODOBNA LOKALIZACJA REZYDENCJI KAJFASZA w której przesłuchiwany był Jezus

4. PAŁAC HERODA WIELKIEGO otaczały mury. Składał się z dwóch głównych budynków nazwanych na cześć cesarza Augusta i jego przyjaciela Marka Agryppy. Po przejęciu władzy przez Rzymian stał się rezydencją namiestników w czasie ich wizyt w Jerozolimie. Najpewniej tu właśnie odbył się proces Jezusa

7. ŚWIĄTYNIA została przebudowana przez Heroda w porozumieniu z kapłanami ok. 19 r. p.n.e. Tylko oni mieli do niej wstęp

8. TO PRAWDOPODOBNA LOKALIZACJA GOLGOTY Tuż obok położony był wykuty w skale grób, w którym złożono Jezusa. Od IV w. n.e. na tym miejscu stoi Bazylika Grobu Świętego

10. WZGÓRZE ŚWIĄTYNNE zostało znacznie powiększone przez Heroda i stało się sercem miasta. Z trzech stron otaczał je portyk, a od południa zamykała bazylika

11. TWIERDZA ANTONIA pozwalała kontrolować sytuację w świątyni i była z nią połączona. Po przejęciu władzy przez Rzymian w fortecy stacjonowało na stałe kilkuset żołnierzy

3. TEATR

5. GÓRNE MIASTO zamieszkiwały elity – arystokracja i kapłani

6. W GIGANTYCZNEJ, TRÓJNAWOWEJ BAZYLICE wzniesionej przez Heroda odbywały się posiedzenia sądów, kupcy handlowali przy swych stoiskach, a zwykli obywatele spotykali się, dyskutowali i załatwiali interesy

9. NA OTACZAJĄCE ŚWIĄTYNIĘ dziedzińce mogli wchodzić tylko Żydzi. Na wewnętrznym stał ołtarz ofiarny

JEROZOLIMA SPRZED 20 STULECI

PLAN JEROZOLIMY W CZASACH JEZUSA

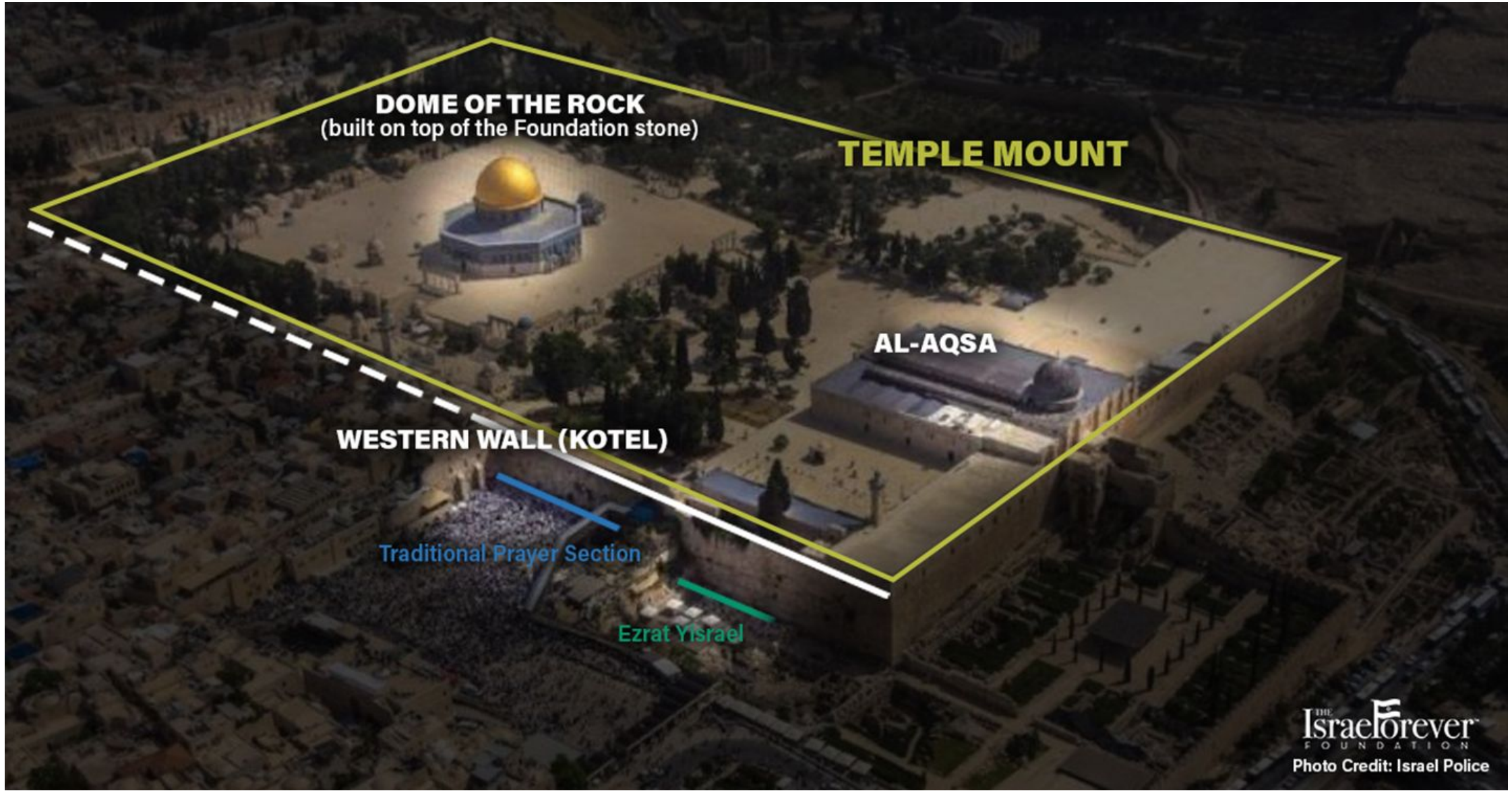

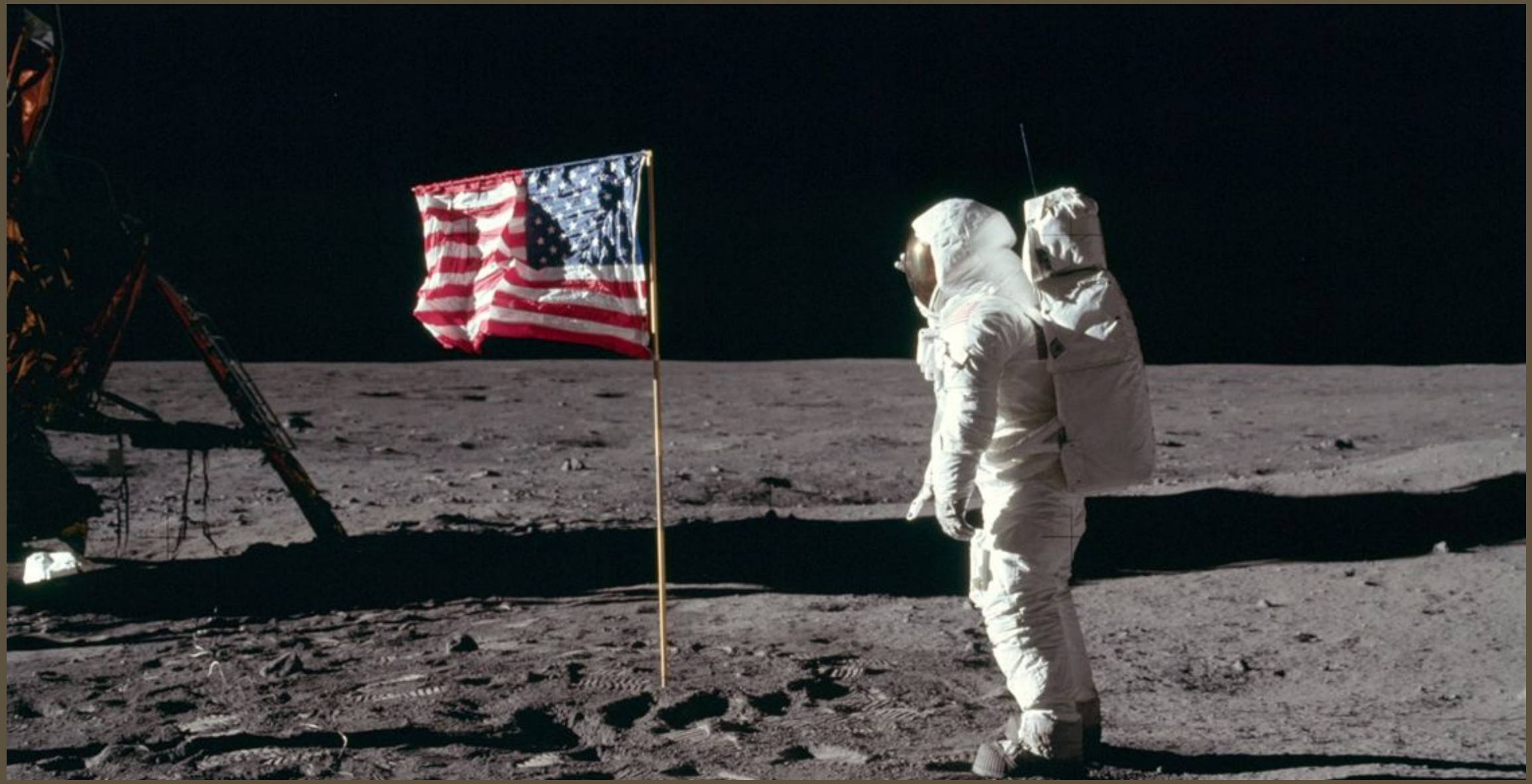

SENATVS
POPVLVSQVEROMANVS
DIVOTITODIVTVESPASIANIF
VESPASIANOAVGVSTO

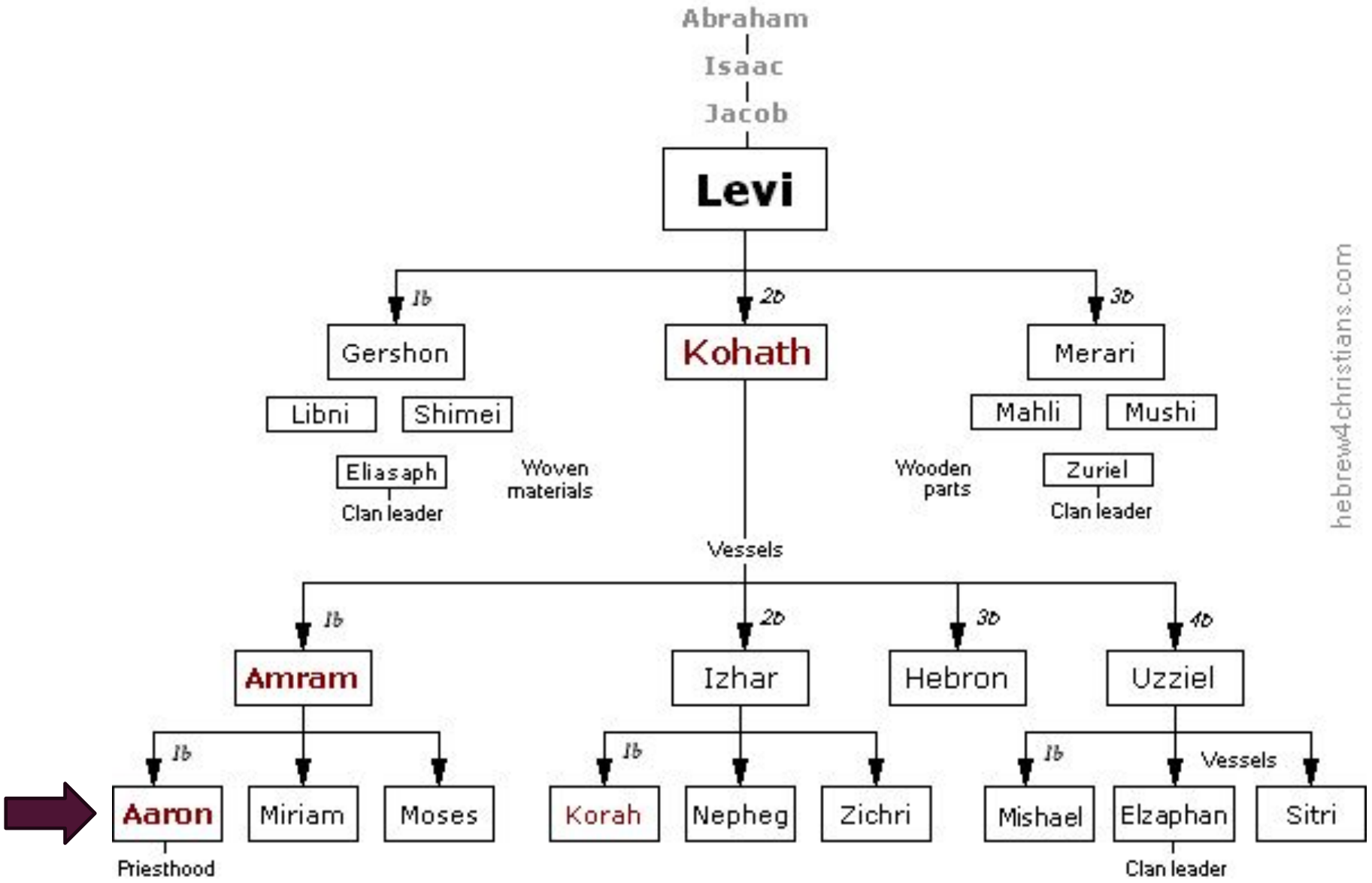

DOME OF THE ROCK
(built on top of the Foundation stone)
TEMPLE MOUNT
AL-AQSA
WESTERN WALL (KOTEL)
Traditional Prayer Section
Ezrat Yisrael
The Israel Forever Foundation
Photo Credit: Israel Police

Abraham
Isaac
Jacob
Levi
1b
2b
3b
Gershon
Kohath
Merari
Libni
Shimei
Mahli
Mushi
Eliasaph
Clan leader
Woven materials
Wooden parts
Zuriel
Clan leader
Vessels
1b
2b
3b
4b
Amram
Izhar
Hebron
Uzziel
1b
1b
1b
Vessels
Aaron
Miriam
Moses
Korah
Nepheg
Zichri
Mishael
Elzaphan
Sitri
Priesthood
Clan leader
hebrew4christians.com

PRZYPADEK: KONIEC KAPŁAŃSTWA STAREGO PRZYMIERZA

W 33 r. n.e. podczas Ostatniej Wieczerzy w Wielki Czwartek i śmierci na krzyżu w Wielki Piątek Jezus ustanawia dwa sakramenty: Eucharystię i kapłaństwo Nowego Przymierza (łac. Novum Testamentum). Według Jezusa stare kapłaństwo w świątyni jerozolimskiej dobiegło końca.

37 lat później w 70 r. n.e. po przegranym powstaniu Świątynia zostaje zniszczona, a lud kapłański (ród Aarona, brata Mojżesza) zostaje zamordowany. Tym samym kończy się judaizm świątynny (biblijny), a zaczyna judaizm rabiniczny (synagogalny).

PASCHA – NAJWAŻNIEJSZE ŻYDOWSKIE ŚWIĘTO

ZEROA – KOŚĆ BARANKA
BRAK KAPŁAŃSTWA WE WSPÓŁCZESNYM JUDAIZMIE

- We współczesnym judaizmie rabinicznym podczas obchodzenia Paschy nie ofiaruje się baranków, ani się ich nie je podczas sederu.
- W 70 r. n.e. po nieudanym powstaniu Jerozolima wraz ze świątynią zostaje zrównana z ziemią (została tylko Ściana Płaczu), a ród kapłański wymordowany. Żydzi więc 40 lat po śmierci Jezusa bezpowrotnie stracili możliwość kultu świątynnego, a judaizm świątynny musiał z powodu bezpowrotnego braku kapłaństwa ewoluować w judaizm rabiniczny.
- Dzisiaj w żydowskich rodzinach podczas sederu paschalnego nie je się baraniny, ale piecze się kość baranią na pamiątkę niegdyś składanych w ofierze i spożywanych baranków. Ta barania kość bez mięsa nazywana z hebrajskiego zeroa jest bardzo smutnym i wymownym znakiem.

Zeroa
זרוע
Beitzah
Maror
פסח
Charoset
Karpas
Chazeret
@thekitchn

PASCHA

Więcej informacji znajdziesz na naszej stronie: www.dayenu.pl

Pesach „przejście" to święto ustanowione na pamiątkę wyjścia Narodu Wybranego z niewoli egipskiej. Ale to przejście dotyczy też Boga, który przeszedł między Izraelitami ukazując Swoją moc.

Świętowanie Paschy rozpoczyna uroczysta kolacja sederowa, spożywana na cześć Pana; w gronie bliskich i w określonym porządku - seder. Każda z potraw ma swoją symbolikę i jest zaproszeniem do modlitwy. Poniżej mała ściąga, która pomoże przygotować talerz sederowy.

Wino
W czasie Paschy każdy z uczestników wypija aż cztery kielichy wina, które symbolizują cztery obietnice Boga: wyprowadzę, wyratuję, wybawię, wezmę (Wj 5,6-7). Podczas Sederu napełniany jest też piąty kielich, który nie jest wypijany. Symbolizuje on krew Baranka i jest przeznaczony dla proroka Eliasza.

Maror
chrzan, symbolizuje cierpienia niewoli.

Beitza
jajko na twardo, symbolizuje żałobę po zburzeniu świątyni.

Zeroa
kość baranka, symbolizuje Baranka Paschalnego, którego składało się w ofierze w Świątyni Jerozolimskiej.

Karpas
pietruszka lub gorzkie zioła, symbolizuje gorycz niewoli.

Charoset
słodki mus z tartych jabłek i bakalii z cynamonem, symbolizuje zaprawę i cegłę używaną do budowy piramid podczas niewoli w Egipcie.

Chazeret
cykoria, symbolizuje surowość niewoli.

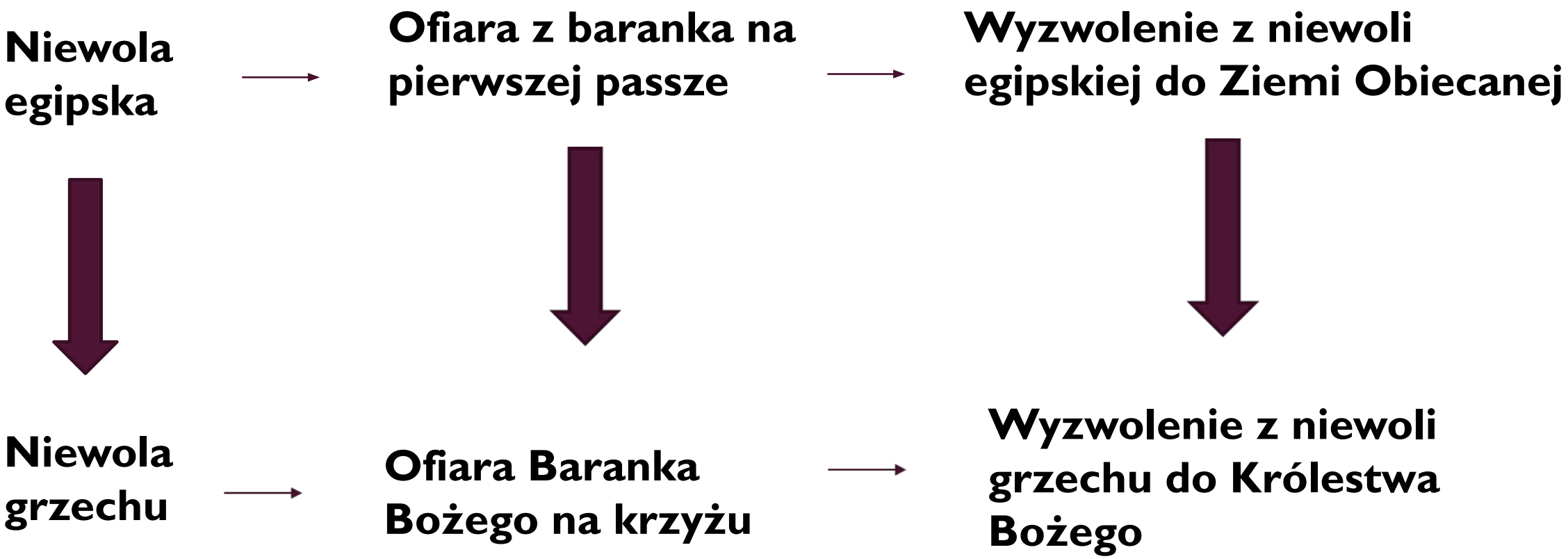

Słona woda
Symbolizuje wylane łzy.

Trzy kawałki macy
oddzielone od siebie serwetkami. Środkowa z nich zostanie połamana, a jej połowa odłożona dla afikomana. Maca symbolizuje niekwaszony chleb, który w pośpiechu Izraelici przygotowali uciekając z Egiptu.

Bardzo ważne! Zapamiętaj:

PASCHA DLA ŻYDÓW I CHRZEŚCIJAN

- Wyjście z niewoli egipskiej dla Żydów jest fundamentem ich tożsamości religijnej i narodowej
- Pascha to najważniejsze święto w roku, które to upamiętnia

- Istnieje bezpośredni związek pomiędzy Exodusem a najważniejszymi wydarzeniami wiary chrześcijańskiej, którymi są śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa.
- Ten związek wynika przede wszystkim z tego, że śmierć i zmartwychwstanie Jezusa dokonały się w święto Paschy.
- Również sam Chrystus wyraźnie na ten związek wskazywał wskazywał: „Gorąco pragnąłem spożyć tę Paschę z wami, zanim będę cierpiał.” (Łk 22,15).

WYJŚCIE Z NIEWOLI EGIPSKIEJ

- Wyjście z niewoli egipskiej jest kluczem interpretacyjnym dla prawd wiary chrześcijańskiej:

● Wyzwolenie z niewoli egipskiej jest zapowiedzią wyzwolenia z grzechu i śmierci.

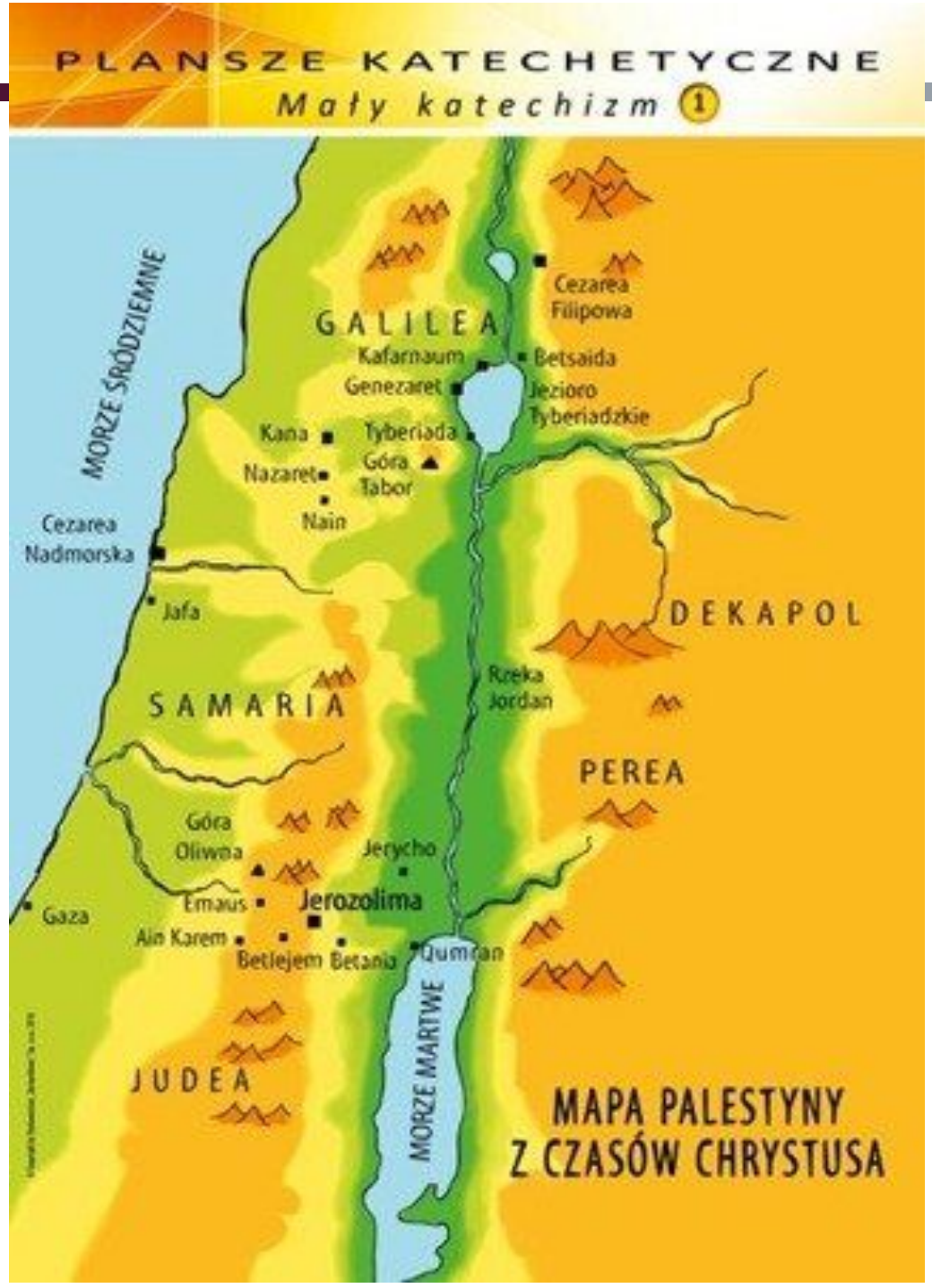
● Wędrówka Izraelitów przez pustynię jest symbolem naszej wędrówki przez życie do zbawienia.

● Ziemia Obiecana – Raj.

Wyjście Izraelitów z Egiptu pod wodzą Mojżesza (XIII w. p.n.e.)

PLANSZE KATECHETYCZNE
Mały katechizm 1
MORZE ŚRÓDZIEMNE
GALILEA
Cezarea Filipowa
Kafarnaum
Betsaida
Genezaret
Jezioro Tyberiadzkie
Kana
Tyberiada
Góra Tabor
Nazaret
Nain
Cezarea Nadmorska
Jafa
DEKAPOL
Rzeka Jordan
SAMARIA
PEREA
Góra Oliwna
Jerycho
Emaus
Jerozolima
Gaza
Ain Karem
Betlejem
Betania
Qumran
MORZE MARTWE
JUDEA
MAPA PALESTYNY
Z CZASÓW CHRYSTUSA

Powierzchnia Izraela jest niewiele większa od województwa pomorskiego

JEZUS W MIEŚCIE BUNTU, JEROZOLIMIE

Jak wyglądało miasto, do którego Jezus wjeżdżał na ośle na przełomie marca i kwietnia 30 (a może 33) roku naszej ery?

TEKST MATEUSZ WOJTALIK INFOGRAFIKA DARIUSZ WIECZOREK

PALESTYNA W CZASACH JEZUSA

1. WĄSKIE ULICZKI DOLNEGO MIASTA zasiedlała jerozolimska biedota

2. TO PRAWDOPODOBNA LOKALIZACJA REZYDENCJI KAJFASZA w której przesłuchiwany był Jezus

4. PAŁAC HERODA WIELKIEGO otaczały mury. Składał się z dwóch głównych budynków nazwanych na cześć cesarza Augusta i jego przyjaciela Marka Agryppy. Po przejęciu władzy przez Rzymian stał się rezydencją namiestników w czasie ich wizyt w Jerozolimie. Najpewniej tu właśnie odbył się proces Jezusa

7. ŚWIĄTYNIA została przebudowana przez Heroda w porozumieniu z kapłanami ok. 19 r. p.n.e. Tylko oni mieli do niej wstęp

8. TO PRAWDOPODOBNA LOKALIZACJA GOLGOTY Tuż obok położony był wykuty w skale grób, w którym złożono Jezusa. Od IV w. n.e. na tym miejscu stoi Bazylika Grobu Świętego

10. WZGÓRZE ŚWIĄTYNNE zostało znacznie powiększone przez Heroda i stało się sercem miasta. Z trzech stron otaczał je portyk, a od południa zamykała bazylika

11. TWIERDZA ANTONIA pozwalała kontrolować sytuację w świątyni i była z nią połączona. Po przejęciu władzy przez Rzymian w fortecy stacjonowało na stałe kilkuset żołnierzy

3. TEATR

5. GÓRNE MIASTO zamieszkiwały elity – arystokracja i kapłani

6. W GIGANTYCZNEJ, TRÓJNAWOWEJ BAZYLICE wzniesionej przez Heroda odbywały się posiedzenia sądów, kupcy handlowali przy swych stoiskach, a zwykli obywatele spotykali się, dyskutowali i załatwiali interesy

9. NA OTACZAJĄCE ŚWIĄTYNIĘ dziedzińce mogli wchodzić tylko Żydzi. Na wewnętrznym stał ołtarz ofiarny

JEROZOLIMA SPRZED 20 STULECI

PLAN JEROZOLIMY W CZASACH JEZUSA

SPISEK KAPŁANÓW

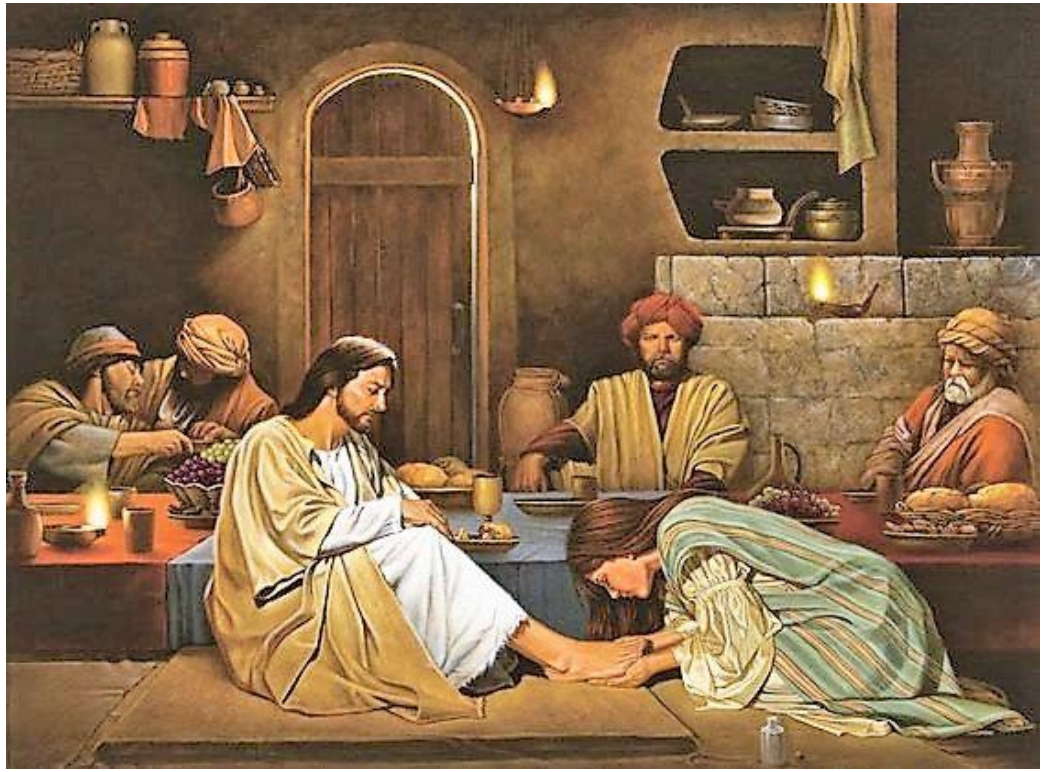
- „Wielu więc spośród Żydów przybyłych do Marii ujrzawszy to, czego Jezus dokonał, uwierzyło w Niego. Niektórzy z nich udali się do faryzeuszów i donieśli im, co Jezus uczynił. Wobec tego arcykapłani i faryzeusze zwołali Wysoką Radę i rzekli: «Cóż my robimy wobec tego, że ten człowiek czyni wiele znaków? Jeżeli Go tak pozostawimy, to wszyscy uwierzą w Niego, i przyjdą Rzymianie, i zniszczą nasze miejsce święte i nasz naród». Wówczas jeden z nich, Kajfasz, który w owym roku był najwyższym kapłanem, rzekł do nich: «Wy nic nie rozumiecie i nie bierzecie tego pod uwagę, że lepiej jest dla was, gdy jeden człowiek umrze za lud, niż miałby zginąć cały naród». Tego jednak nie powiedział sam od siebie, ale jako najwyższy kapłan w owym roku wypowiedział proroctwo, że Jezus miał umrzeć za naród, a nie tylko za naród, ale także, by rozproszone dzieci Boże zgromadzić w jedno. Tego więc dnia postanowili Go zabić”. (J 11, 45-53)

PRZYBYCIE JEZUSA DO JEROZOLIMY NA PASCHĘ

- „Na sześć dni przed Paschą Jezus przybył do Betanii, gdzie mieszkał Łazarz, którego Jezus wskrzesił z martwych. Urządzono tam dla Niego ucztę. Marta posługiwała, a Łazarz był jednym z zasiadających z Nim przy stole. Maria zaś wzięła funt szlachetnego i drogocennego olejku nardowego i namaściła Jezusowi nogi, a włosami swymi je otarła. A dom napełnił się wonią olejku”. (J 12, 1-3)

(WIELKI PONIEDZIAŁEK)
SOBOTA PRZED WJAZDEM DO JEROZOLIMY: NAMASZCZENIE W BETANII

Dom Marty, Marii i Łazarza

- Namaszczenie przed śmiercią
- (Wg św. Jana przed wjazdem do Jerozolimy, a więc w sobotę)
- Mesjasz (hebr.) = Chrystus (grec.) = Namaszczony
- Czynność symboliczna
- Niesamowite podkreślenie godności kobiety. To nie żaden apostoł, ale Maria namaszcza Namaszczonego =Mesjasza=Chrystusa
- Judasz mówi, że to za drogi olejek i można by za to rozdać pieniądze ubogim.
- „Bardzo drogi funt olejku nardowego” (ok. 30 tys. zł. Dwa dni później Judasz sprzedaje Jezusa za 30 srebrników, czyli wartość ok. 2 tys. zł)

NIEDZIELA PALMOWA – WJAZD JEZUSA DO JEROZOLIMY

Jezus wypełnia proroctwa

600 lat wcześniej (Jeremiasz 33,14-15)

Potomek króla Dawida

"W owych dniach i w owym czasie sprawię, że prawdziwa latorośl wyrośnie Dawidowi. Będzie wykonywał prawo i sprawiedliwość na ziemi."

750 lat wcześniej (Izajasz 8,23-9,1)

Zamieszkały w Kafarnaum (w ziemi Zebulona i Naftalego)

"Jak w przeszłości sprowadził Pan hańbę na ziemię Zebulona i na ziemię Naftalego, tak w przyszłości okryje chwałą drogę morską, Zajordanie i okręg pogan. Lud, który chodzi w ciemności, ujrzy światło wielkie, nad mieszkańcami krainy mroków zabłyśnie światłość."

520 lat wcześniej (Zachariasz 9,9)

Wjazd do Jerozolimy na ośle

"Wesel się bardzo, córko syjońska! Wykrzykuj, córko jeruzalemska! Oto twój król przychodzi do ciebie, sprawiedliwy on i zwycięski, łagodny i jedzie na ośle, na oślęciu, źrebięciu oślicy podjarzemnej. "

750 lat wcześniej (Izajasz 53, 12)

Zabity jako przestępca

"Dlatego dam mu dział wśród wielkich i z mocarzami będzie dzielił łupy, za to, że ofiarował na śmierć swoją duszę i do przestępców był zaliczony."

1000 lat wcześniej (Psalm 22,17-18)

Przebicie rąk i nóg

"Osaczyła mnie gromada złośników, przebodli ręce i nogi moje. Mogę policzyć wszystkie kości moje; oni przyglądają się, sycą się mym widokiem."

1000 lat wcześniej (Psalm 69,22)

Napojenie żółcią i octem

"Dodali żółci do pokarmu mego, a w pragnieniu moim napoili mnie octem."

520 lat wcześniej (Zachariasz 12,11)

Przebicie boku

"Wtedy spojrzą na Mnie, na tego, którego przebodli, i będą go opłakiwać, jak opłakuje się jedynaka, i będą gorzko biadać nad nim, jak gorzko biadają nad pierworodnym."

722 lata wcześniej (Micheasz 5,1)

Urodzony w Betlejem

"Ale ty, Betlejemie Efrata, najmniejszy z okręgów judzkich, z ciebie mi wyjdzie ten, który będzie władcą Izraela."

1000 lat wcześniej (Psalm 78,1-2)

Nauczający w przypowieściach

"Słuchaj, ludu mój, nauki mojej, nakłońcie uszu na słowa ust moich! Do przypowieści otworzę usta moje, opowiem zagadkowe dzieła starodawne."

1000 lat wcześniej (Psalm 41,10)

Zdradzony przez przyjaciela

"Nawet przyjaciel mój, któremu zaufałem, który jadł mój chleb, podniósł piętę przeciwko mnie."

520 lat wcześniej (Zachariasz 11,13-13)

Sprzedany za 30 srebrników

" I odważyli mi jako zapłatę trzydzieści srebrników. Lecz Pan rzekł do mnie: Wrzuć je do skarbca, tę wysoką cenę, na jaką Mnie oszacowali !"

1000 lat wcześniej (Psalm 22,19)

Rozdzielenie szat i rzucanie losów o suknię

"Między siebie dzielą szaty moje, i o suknię moją los rzucają."

1000 lat wcześniej (Psalm 34,21)

Nie złamana żadna kość

"Strzeże wszystkich kości jego, żadna z nich się nie złamie."

780 lat wcześniej (Amos 8,9)

Zaćmienie się słońca po śmierci

"W owym dniu, mówi Wszechmogący Pan, sprawię, że słońce zajdzie w południe, i mrokiem okryję ziemię w biały dzień. "

kierunkowskaz.net

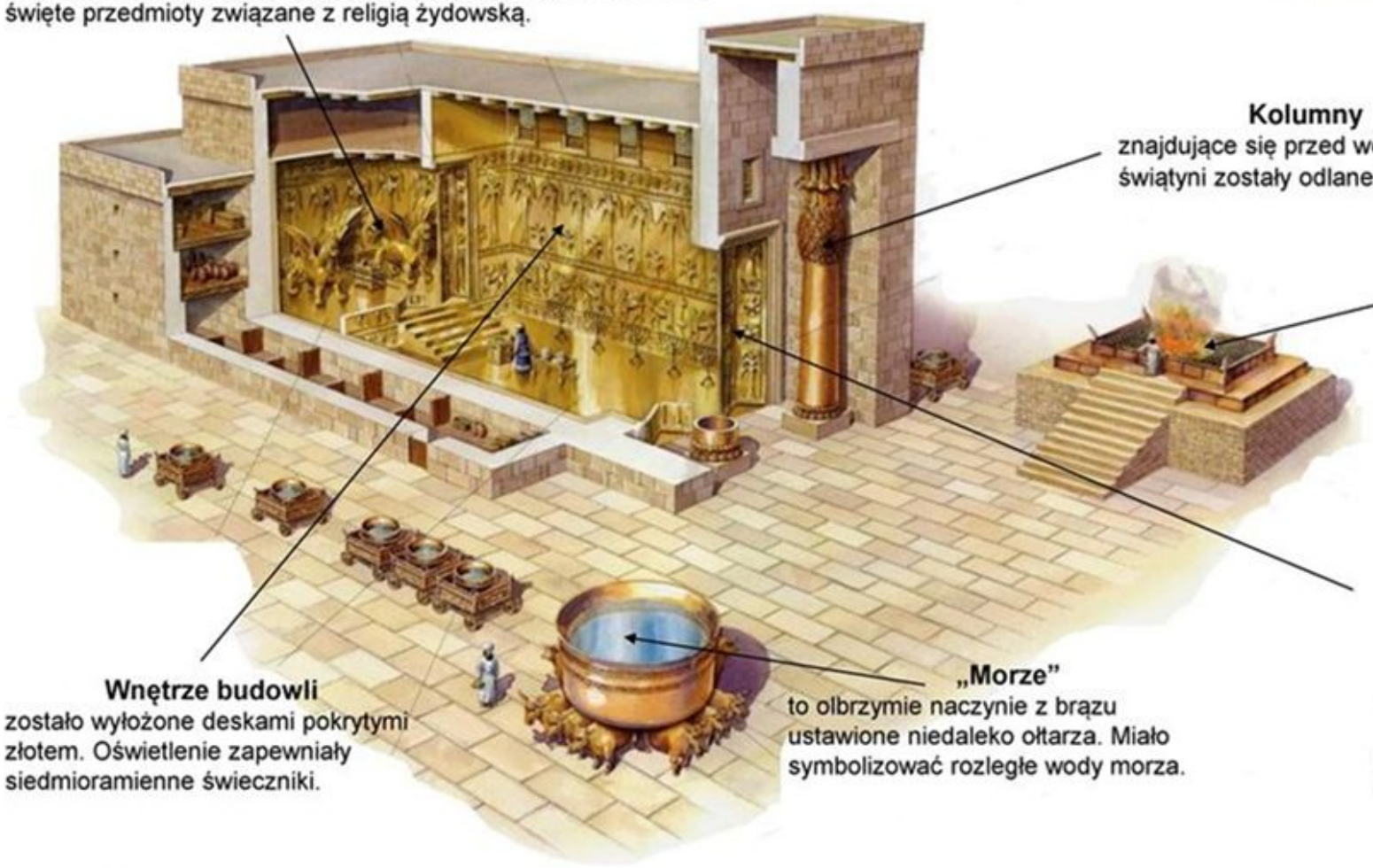

WIELKI PONIEDZIAŁEK:

OCZYSZCZENIE ŚWIĄTYNI JEROZOLIMSKIEJ

Budowa świątyni

Sanktuarium
było oddzielone od reszty świątyni bogato zdobionymi wrotami. W pomieszczeniu tym przechowywano Arkę Przymierza, czyli skrzynię, w której znajdowały się tablice z dekalogiem oraz inne święte przedmioty związane z religią żydowską.

Kolumny
znajdujące się przed wejściem do świątyni zostały odlane z brązu.

Ołtarz
służył do składania ofiar przynoszonych przez wiernych. Palono na nim żywność oraz inne dary.

Wrota świątyni
wykonano z drewna cedrowego sprowadzanego z Fenicji.

Wnętrze budowli
zostało wyłożone deskami pokrytymi złotem. Oświetlenie zapewniały siedmioramienne świeczniki.

„Morze"
to olbrzymie naczynie z brązu ustawione niedaleko ołtarza. Miało symbolizować rozległe wody morza.

PRZEPĘDZENIE HANDLARZY ZE ŚWIĄTYNI

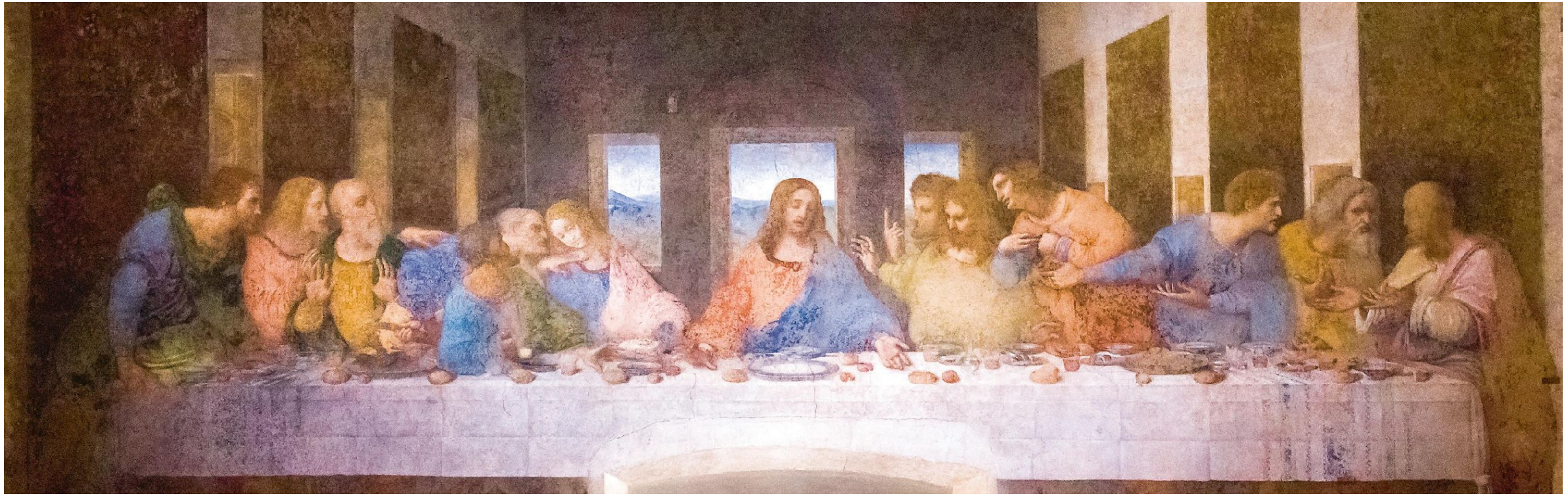
- Na dziedzińcu pogan sprzedawano gołębie i bydło
- Później je składano w ofierze całopalnej
- Jezus robi miejsce dla pogan w świątyni!
- Świątynia jest do modlitwy a nie handlu
- Nazywa siebie Synem Bożym, co jest późniejszym pretekstem formalnym do kary śmierci za bluźnierstwo

WIELKI WTOREK:
ZAPOWIEDŹ ZDRADY

WIELKA ŚRODA:
ZDRADA JUDASZA

- „Jeden z Dwunastu, imieniem Judasz Iskariota, udał się do arcykapłanów i rzekł: «Co chcecie mi dać, a ja wam Go wydam?» A oni wyznaczyli mu trzydzieści srebrników. Odtąd szukał sposobności, żeby Go wydać”. (Mt 26)

WIELKI CZWARTEK: OSTATNIA WIECZERZA/PASCHA

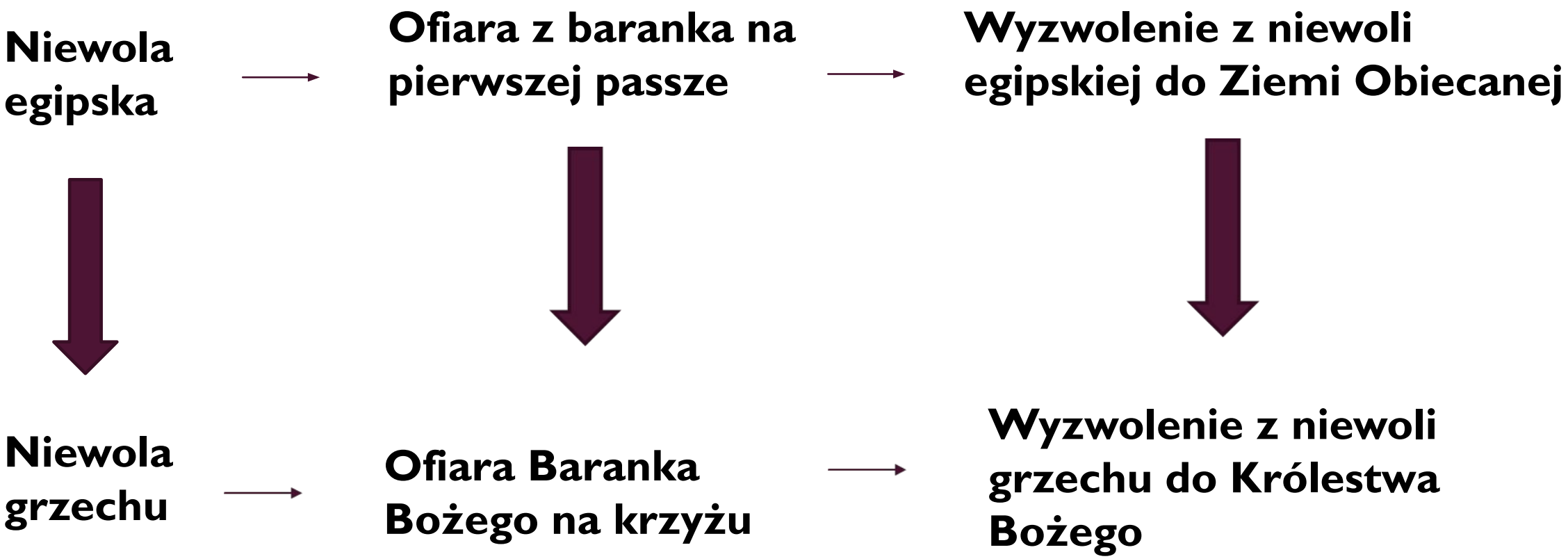
BARANEK PASCHALNY ZASTĄPIONY BARANKIEM BOŻYM

- Baranek paschalny podczas pierwszej paschy w Egipcie był ofiarą w momencie wyjścia z niewoli egipskiej do Ziemi Obiecanej. To jego krwią pokropiono framugi drzwi, a później w pośpiechu zjedzono.
- Dlatego główną potrawą na żydowskiej passze jest baranek.
- Ostatnia Wieczerza jest paschą, ale nie ma na niej baranka paschalnego. Dlaczego?

- Tak jak baranek zostaje złożony w ofierze w momencie ucieczki z niewoli egipskiej do Ziemi Obiecanej, tak **Baranek Boży** składa siebie w Ofierze (na Ostatniej Wieczerzy i Krzyżu), by wyzwolić człowieka z niewoli grzechu do Ziemi Obiecanej, czyli Nieba. To jest zbawienie.
- Właśnie dlatego na Ostatniej Wieczerzy nie ma baranka paschalnego, bo jest Baranek Boży, czyli Chrystus.
- Św. Jan Chrzciciel przed chrztem Pana Jezusa w Jordanie wypowiada słynne proroctwo: „Oto Baranek Boży, który gładzi grzechy świata!”

Bardzo ważne! Zapamiętaj:

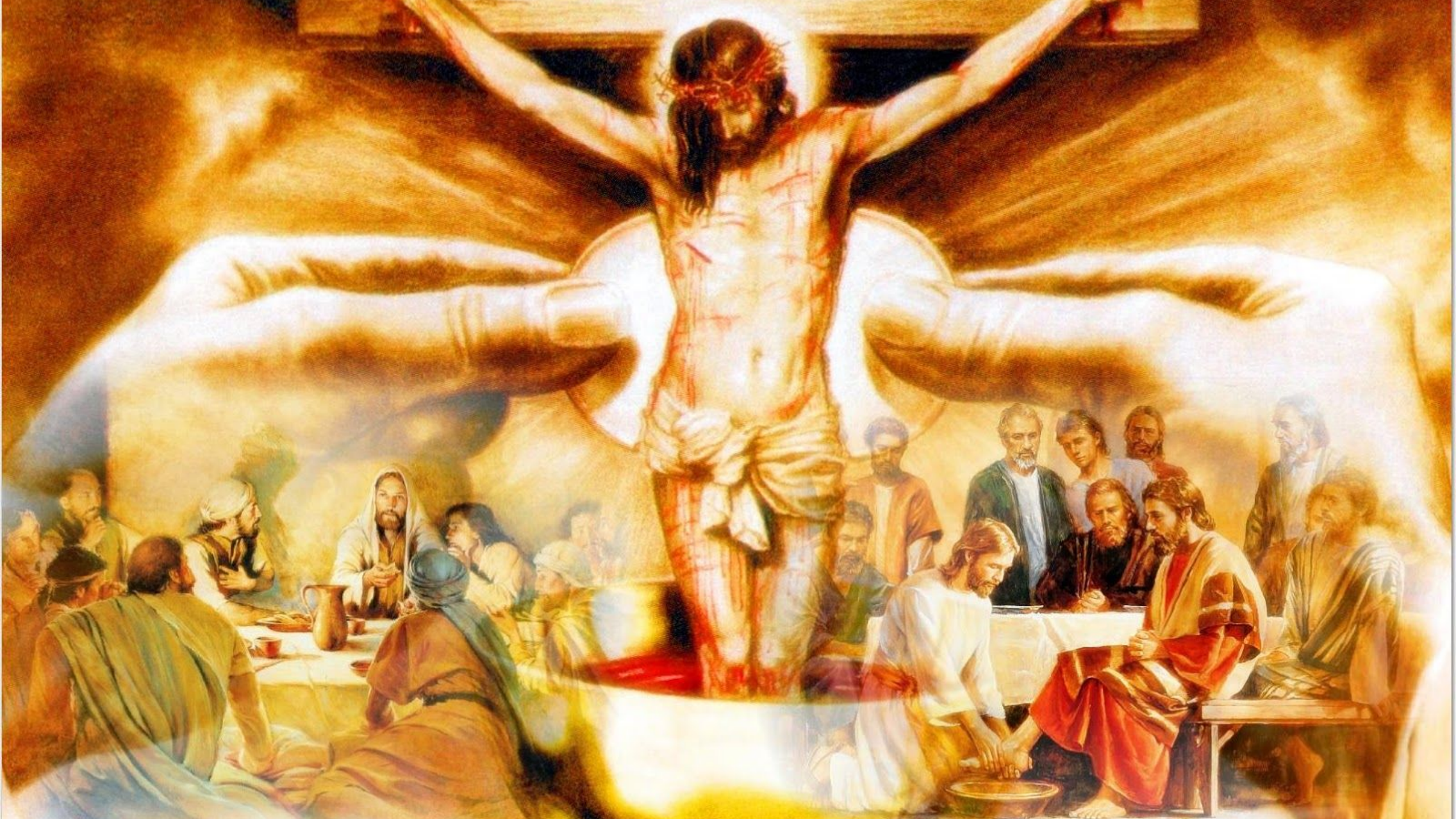

Jesus Washing the Feet of the Apostles, by Del Parson, © 1983 IRI

OSTATNIA WIECZERZA

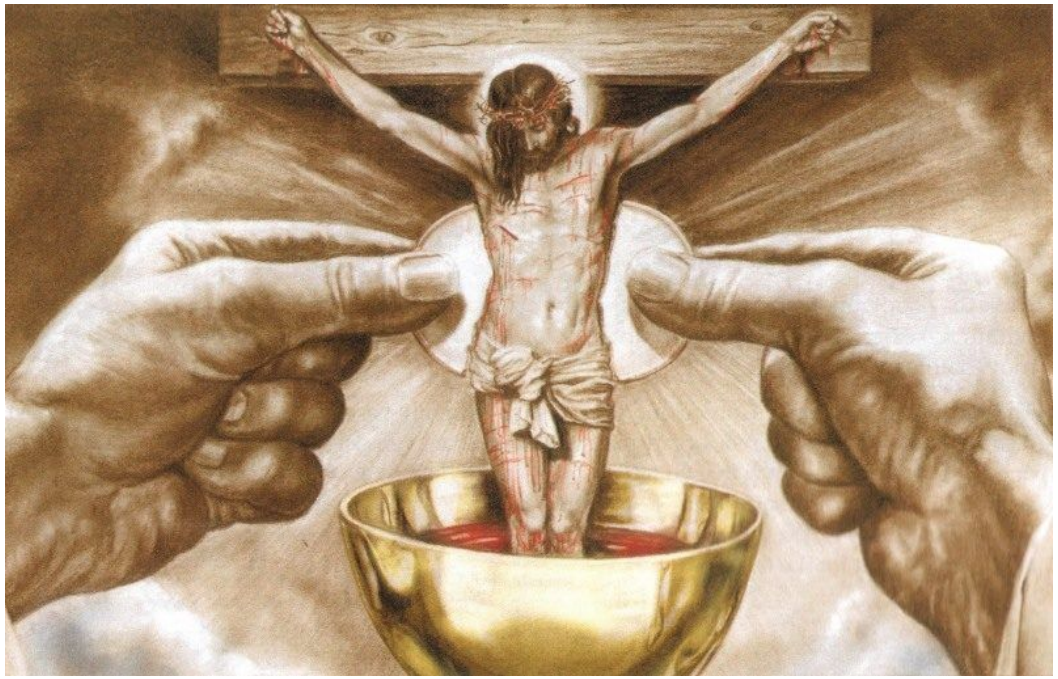
- Dokładny przebieg Paschy
- Obmycie nóg apostołom tzw. mandatum

OSTATNIA WIECZERZA – SŁOWA KONSEKRACJI

Przeistoczenie

- „Bierzcie i jedzcie z tego wszyscy, to jest bowiem Ciało moje, które za was będzie wydane”
- Ewangelia jest spisana w języku greckim, ale Pan Jezus wypowiedział nad chlebem (macą) te słowa w języku aramejskim
- Oryginalnie Pan Jezus użył aramejskiego słowa „jeść”, które dosłownie możemy przetłumaczyć na „rozmiażdżajcie zębami mięso”
- Aramejskie, słowo „Ciało” oznacza również mięso.
- Greckie słowo σωμα [soma] oznacza „ciało fizyczne” (stąd polskie słowo somatyczny).

PASCHA PRZEBIEGA ZGODNIE Z RYTUAŁEM POZA NAJWAŻNIEJSZYM! BRAKUJE BARANKA

- Na Ostatniej Wieczerzy brakuje najważniejszego! Baranka Paschalnego.
- **Pascha przebiega zgodnie z rytuałem, a w momencie, kiedy ma być podana baranina, Jezus bierze macę i mówi „To jest Ciało=Mięso moje, które za was będzie wydane”.**
- **Chleb po konsekracji zastępuje baranka**
- **To Ciało wybawia z niewoli grzechu do Królestwa Bożego**

BARANEK PASCHALNY NA KRZYŻU PODCZAS PIECZENIA

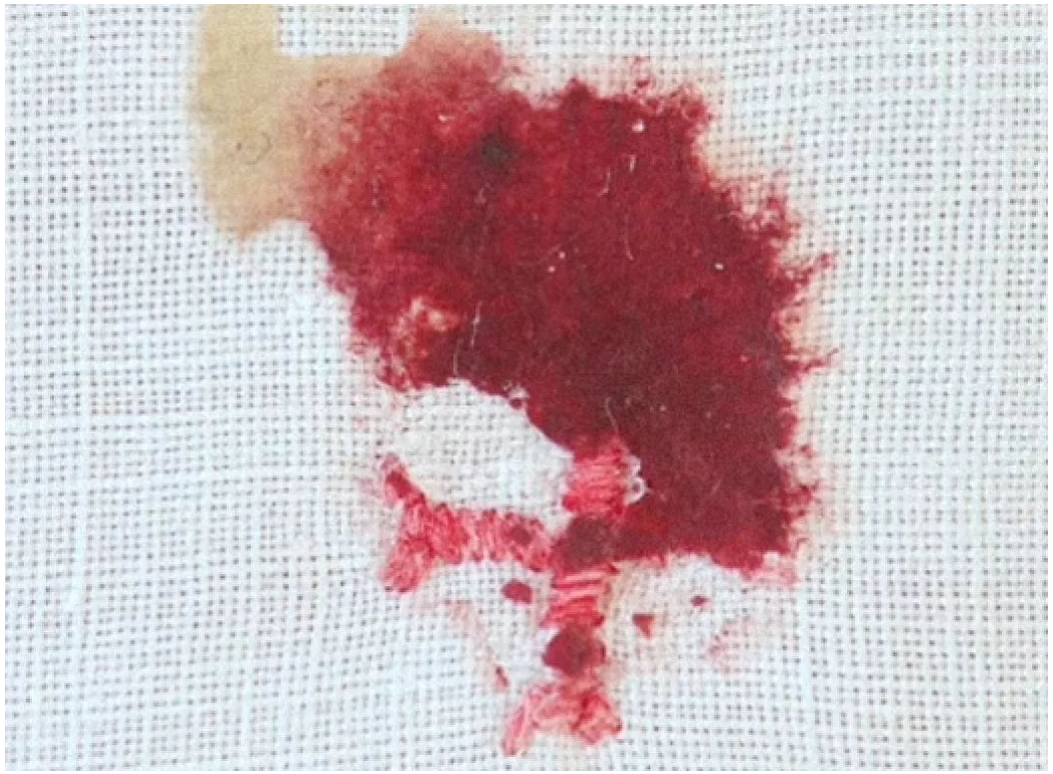
- **Miszna, czyli święta część Talmudu** będąca komentarzem do Tory (pierwsza część Tanach), szczegółowo opisuje cały przebieg Paschy w tym sposób pieczenia baranka: **jest od przebity dwoma rożnami wzdłuż i wszerz, co przypomina krzyż**.
- Św. Justyn Męczennik w II w. po Chr. przekazuje: „Baranka bowiem podczas pieczenia rozciąga się na kształt krzyża, gdyż jeden prosty szpikulec przechodzi przez niego od dolnej części ciała aż do głowy, a drugi przez grzbiet i do niego przywiązuje się nogi baranka".
- Apostołowie podczas przygotowań jednak ani nie poszli do kapłanów złożyć baranka w ofierze, ani go nie upiekli na krzyżu, w ogóle nie przygotowali żadnego mięsa na Ostatnią Wieczerzę, choć przecież była to najważniejsza potrawa i kluczowy element rytuału. To przecież dzięki krwi baranka Izraelici uciekli przed śmiercią i niewolą w Egipcie.

ZEROA – KOŚĆ BARANKA

- We współczesnym judaizmie rabinicznym podczas obchodzenia Paschy nie ofiaruje się baranków, ani się ich nie je podczas sederu.
- W 70 r. n.e. po nieudanym powstaniu Jerozolima wraz ze świątynią zostaje zrównana z ziemią (została tylko Ściana Płaczu), a ród kapłański wymordowany. Żydzi więc 40 lat po śmierci Jezusa bezpowrotnie stracili możliwość kultu świątynnego, a judaizm świątynny musiał z powodu bezpowrotnego braku kapłaństwa ewoluować w judaizm rabiniczny.
- Dzisiaj w żydowskich rodzinach podczas sederu paschalnego nie je się baraniny, ale piecze się kość baranią na pamiątkę niegdyś składanych w ofierze i spożywanych baranków. Ta barania kość bez mięsa nazywana z hebrajskiego zeroa jest bardzo smutnym i wymownym znakiem.

CUDA EUCHARYSTYCZNE

CUDA EUCHARYSTYCZNE: LANCIANO, SOKÓŁKA, MEKSYK

TIXILI

LEGNICA

ZANURZENIE W CHAROSET

- Charoset to gorzko-słodka sałatka, która symbolizuje grzech, który na początku jest słodki, a później gorzki
- Zgodnie z rytuałem macę zanurza się w charosecie.
- Możemy przypuszczać, że Jezus po Przeistoczeniu zanurzył swoje Ciało w charosecie, czyli w symbolu grzechu = odkupienie
- [Charoset symbolizuje także glinę, z której w Egipcie niewolnicy wyrabiali cegłę]

CZTERY KIELICHY I KIELICH ELIASZA

- Zgodnie z rytuałem podczas Paschy wypija się 4 kielichy czerwonego wina (krew baranka, krew niewiniątek) symbolizujących cztery obietnice Boga:

1. wyjście z Egiptu,
2. wyratowanie z niewoli,
3. okazanie mocy Boga -> Kielich Odkupienia, Dziękczynienia → Ustanowienie Mszy świętej

Po hymnie Jezus nagle przerywa Paschę

4. nadejście Mesjasza ->Kielich Chwały → Kielich na Krzyżu: na hizopie ocet winny

PO OSTATNIEJ WIECZERZY MODLITWA W OGRÓJCU

- Całonocna modlitwa w Ogrodzie Oliwnym
- Apostołowie mają czuwać, ale śpią
- Pan Jezus z nerwów poci się krwią (św. Łukasz)

opyright

UWIĘZIENIE PANA JEZUSA

CIEMNICA: PAN JEZUS W WIĘZIENIU

Z Wielkiego Czwartku na Wielki Piątek

W WIELKI PIĄTEK W KOŚCIOŁACH PRZYGOTOWUJE SIĘ GROBY PAŃSKIE (W WIELKI CZWARTEK CIEMNICE, CZYLI WIĘZIENIE)

I. ANNASZ

- Jezus jest pojmany w nocy w Ogrodzie Oliwnym i przyprowadzony do domu arcykapłana Annasza.
- Jezus ma odpowiadać przed sądem Wielkiego Sanhedrynu, liczącego 71 członków. Na pewno w nocy się wszyscy nie zebrali!
- Annasz jest <u>byłym</u> arcykapłanem, a prywatnie teściem obecnego arcykapłana Kajfasza
- Cieszy się dużym autorytetem.
- Złamanie czterech przepisów: <u>nie ma obecnego arcykapłana, czyli Kajfasza, proces w środku nocy, nie zebrał się cały Sanhedryn, kara śmierci nie może być tego samego dnia, co wyrok</u>

- Pan Jezus odpowiadał byłemu arcykapłanowi zgodnie z wymogami prawa, według którego oskarżony nie mógł świadczyć przeciwko sobie. Czytamy o tym w Ewangelii według św. Jana (18, 20-21). Annasz, okazując swe niezadowolenie, zachęcił swego sługę, by uderzył Pana Jezusa w twarz (J, 18, 22-23).

„Od Annasza do Kajfasza”

1. Annasz
2. Kajfasz
3. Piłat
4. Kajfasz
5. Piłat
6. Herod
7. Piłat

2. KAJFASZ

Rozpoczęcie oficjalnego procesu

ok. 5 rano

- Zgodnie ze starym nakazem, zawartym w Księdze Liczb (35,30) i w Księdze Powtórzonego Prawa (17, 6; 19, 15) nikt nie mógł być skazany bez świadectwa postronnych świadków, i to co najmniej dwóch lub trzech, ale ich zeznania były sprzeczne.
- Zeznania podstawiony świadków były sprzeczne, ale w końcu dwóch świadków zeznało to samo:
- W Wielki Poniedziałek Jezus, kiedy przepędził handlarzy ze świątyni powiedział, że potrafi zburzyć Świątynię Jerozolimską i w trzy dni ją odbudować.
- To nie wystarczy, żeby zabić Jezusa

Jezus skazany przez Kajfasza za bluźnierstwo

- Kajfasz tak próbuje zadawać pytania, żeby Jezus nazwał siebie Mesjaszem albo Synem Bożym. Wtedy byłoby to bluźnierstwo, za które jest kara śmierci.
- W końcu Jezus potwierdza, że jest Mesjaszem, Synem Bożym
- Po tych wypowiedziach Jezusa Kajfasz zawołał: Zbluźnił! Na cóż nam jeszcze potrzeba świadków? Oto teraz słyszeliście bluźnierstwo. Co wam się zdaje?" (Mt 26, 65-66). Wywołało to wielkie wzburzenie wśród całego Sanhedrynu, którzy głośno krzyczeli: Jest winien śmierci!"

ZA BLUŹNIERSTWO NALEŻY UKAMIENIOWAĆ

- Bicie po twarzy, to nie tylko oznaka frustracji, ale próba spełnienia Prawa Mojżeszowego, że za bluźnierstwo należy się ukamieniowanie.
- A Kajfasz nie mógł nikogo skazać na śmierć bez zgody Piłata. Z kolei Piłat za bluźnierstwo nie mógł skazać Jezusa na śmierć, bo nie było tego w prawie rzymskim.
- Tylko dlatego Jezus nie zostaje ukamieniowany i mogą się spełnić proroctwa ze Starego Testamentu, że Mesjasz zostanie ukrzyżowany

Jezus wypełnia proroctwa

600 lat wcześniej (Jeremiasz 33,14-15)

Potomek króla Dawida

"W owych dniach i w owym czasie sprawię, że prawdziwa latorośl wyrośnie Dawidowi. Będzie wykonywał prawo i sprawiedliwość na ziemi."

750 lat wcześniej (Izajasz 8,23-9,1)

Zamieszkały w Kafarnaum (w ziemi Zebulona i Naftalego)

"Jak w przeszłości sprowadził Pan hańbę na ziemię Zebulona i na ziemię Naftalego, tak w przyszłości okryje chwałą drogę morską, Zajordanie i okręg pogan. Lud, który chodzi w ciemności, ujrzy światło wielkie, nad mieszkańcami krainy mroków zabłyśnie światłość."

520 lat wcześniej (Zachariasz 9,9)

Wjazd do Jerozolimy na ośle

"Wesel się bardzo, córko syjońska! Wykrzykuj, córko jeruzalemska! Oto twój król przychodzi do ciebie, sprawiedliwy on i zwycięski, łagodny i jedzie na ośle, na oślęciu, źrebięciu oślicy podjarzemnej. "

750 lat wcześniej (Izajasz 53, 12)

Zabity jako przestępca

"Dlatego dam mu dział wśród wielkich i z mocarzami będzie dzielił łupy, za to, że ofiarował na śmierć swoją duszę i do przestępców był zaliczony."

1000 lat wcześniej (Psalm 22,17-18)

Przebicie rąk i nóg

"Osaczyła mnie gromada złośników, przebodli ręce i nogi moje. Mogę policzyć wszystkie kości moje; oni przyglądają się, sycą się mym widokiem."

1000 lat wcześniej (Psalm 69,22)

Napojenie żółcią i octem

"Dodali żółci do pokarmu mego, a w pragnieniu moim napoili mnie octem."

520 lat wcześniej (Zachariasz 12,11)

Przebicie boku

"Wtedy spojrzą na Mnie, na tego, którego przebodli, i będą go opłakiwać, jak opłakuje się jedynaka, i będą gorzko biadać nad nim, jak gorzko biadają nad pierworodnym."

722 lata wcześniej (Micheasz 5,1)

Urodzony w Betlejem

"Ale ty, Betlejemie Efrata, najmniejszy z okręgów judzkich, z ciebie mi wyjdzie ten, który będzie władcą Izraela."

1000 lat wcześniej (Psalm 78,1-2)

Nauczający w przypowieściach

"Słuchaj, ludu mój, nauki mojej, nakłońcie uszu na słowa ust moich! Do przypowieści otworzę usta moje, opowiem zagadkowe dzieła starodawne."

1000 lat wcześniej (Psalm 41,10)

Zdradzony przez przyjaciela

"Nawet przyjaciel mój, któremu zaufałem, który jadł mój chleb, podniósł piętę przeciwko mnie."

520 lat wcześniej (Zachariasz 11,13-13)

Sprzedany za 30 srebrników

" I odważyli mi jako zapłatę trzydzieści srebrników. Lecz Pan rzekł do mnie: Wrzuć je do skarbca, tę wysoką cenę, na jaką Mnie oszacowali !"

1000 lat wcześniej (Psalm 22,19)

Rozdzielenie szat i rzucanie losów o suknię

"Między siebie dzielą szaty moje, i o suknię moją los rzucają."

1000 lat wcześniej (Psalm 34,21)

Nie złamana żadna kość

"Strzeże wszystkich kości jego, żadna z nich się nie złamie."

780 lat wcześniej (Amos 8,9)

Zaćmienie się słońca po śmierci

"W owym dniu, mówi Wszechmogący Pan, sprawię, że słońce zajdzie w południe, i mrokiem okryję ziemię w biały dzień. "

kierunkowskaz.net

W ŚWIETLE PRAWA RZYMSKIEGO ŻYDZI NIE MOGĄ NIKOGO SKAZAĆ NA ŚMIERĆ, DLATEGO KAJFASZ WYSYŁA JEZUSA DO PROKURATORA RZYMSKIEGO, CZYLI PIŁATA

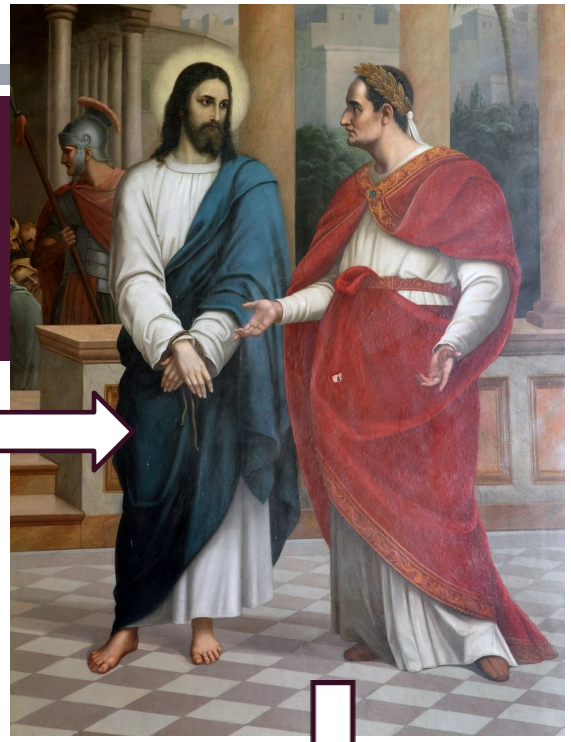

Naoczny świadek św. Jan Apostoł i Ewangelista podał, że „było to wczesnym rankiem” (J 18, 28), kiedy do Piłata udali się członkowie Sanhedrynu, prowadząc ze sobą „Oskarżonego”.

3. PIŁAT

- „od Kajfasza do Annasza" –biblicyzm
- Cztery Ewangelię mają trochę zmienioną kolejność „instancji"
- **<u>Problem prawny:</u>**
- Wg prawa żydowskiego, za bluźnierstwo jest kara śmierci
- Faryzeusze chcą zabić Jezusa, ale nie mogą, ponieważ wg prawa rzymskiego karę śmierci wydać może tylko rzymski prokurator, czyli Piłat.
- Piłat nawet gdyby chciał skazać na śmierć Jezusa za bluźnierstwo przeciwko Bogu Jahwe, to nie może, ponieważ prawo rzymskie nie przewiduje kary śmierci za bluźnierstwo

4. KAJFASZ PO RAZ DRUGI

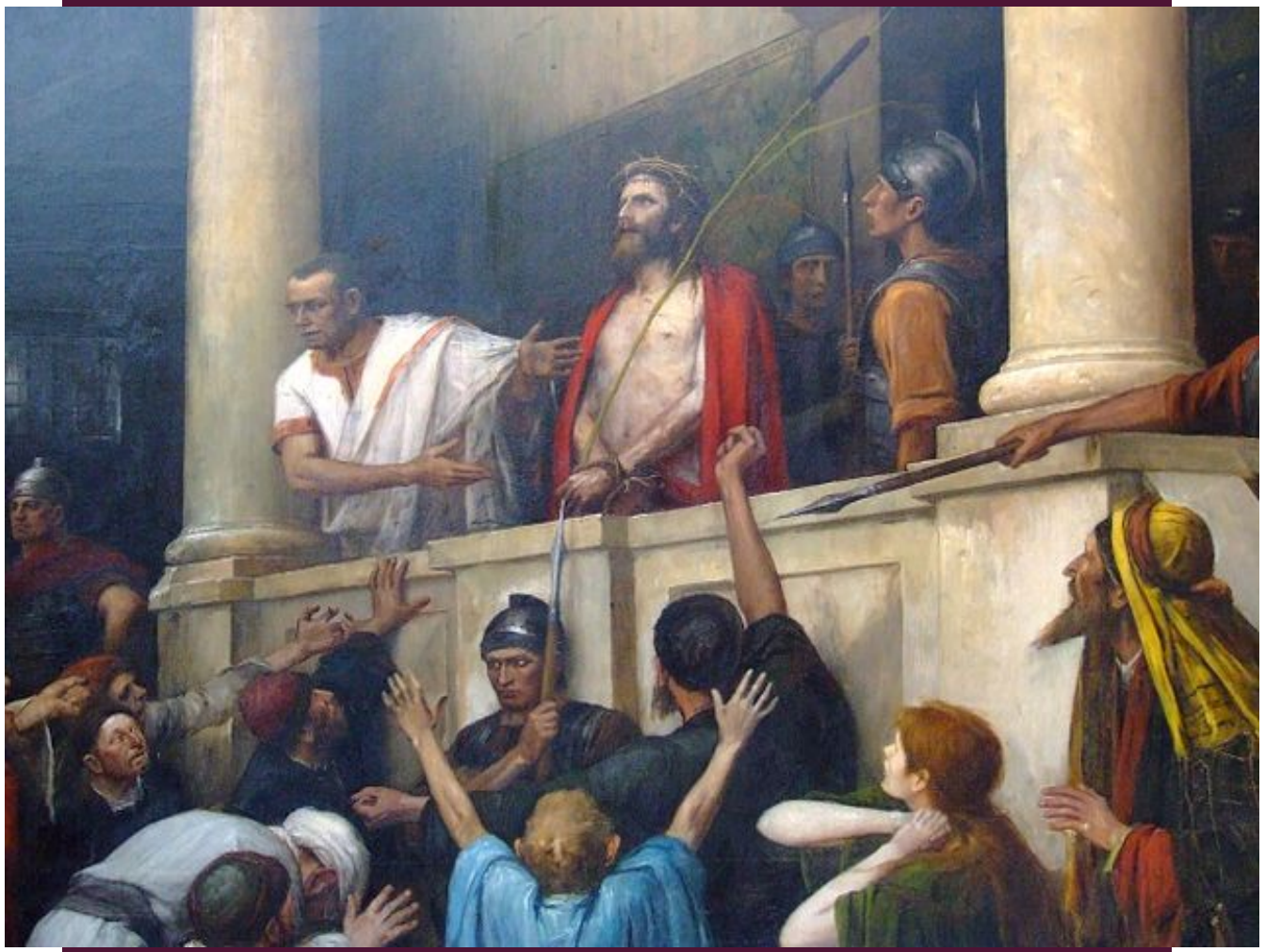
- Jezus więc wraca do Kajfasza, który szuka przepisu rzymskiego, a nie żydowskiego, na podstawie którego Piłat mógłby skazać Jezusa na śmierć
- Tym rzymskim przepisem prawnym, który znajduje Kajfasz jest „chęć obalenia władzy cesarza” (cesarstwo rzymskie okupuje Izrael)
- Pretekstem jest fakt, że Jezus nazywa siebie królem żydowskim

CZY PIŁAT MÓGŁ SIĘ OBAWIAĆ, ŻE JEZUS WYWOŁA POWSTANIE?

- Piłat wiedział, że to kłamstwo, ale pretekst wymyślony przez Kajfasza, nie był aż tak niedorzeczny.
- Ulice Jerozolimy pełne były żydowskich pielgrzymów z całego Cesarstwa Rzymskiego, którzy przybyli na Paschę (m.in. Herod z Galilei).
- Żydzi świętują Paschę, czyli wyzwolenie dzięki Bożej interwencji (10 plag, przejście przez Morze Czerwone) z niewoli egipskiej (Mojżesz). Oczywista analogia do niewoli rzymskiej.
- Żydzi są pod okupacją rzymską i przyjeżdżają na Paschę do stolicy świętować wyzwolenie z niewoli egipskiej.
- Pascha przypomina trochę dzień niepodległości.
- Żydzi najczęściej robili powstania w czasie Paschy.

Zburzenie Jerozolimy w 70 r. n.e.

5. PIŁAT PO RAZ DRUGI

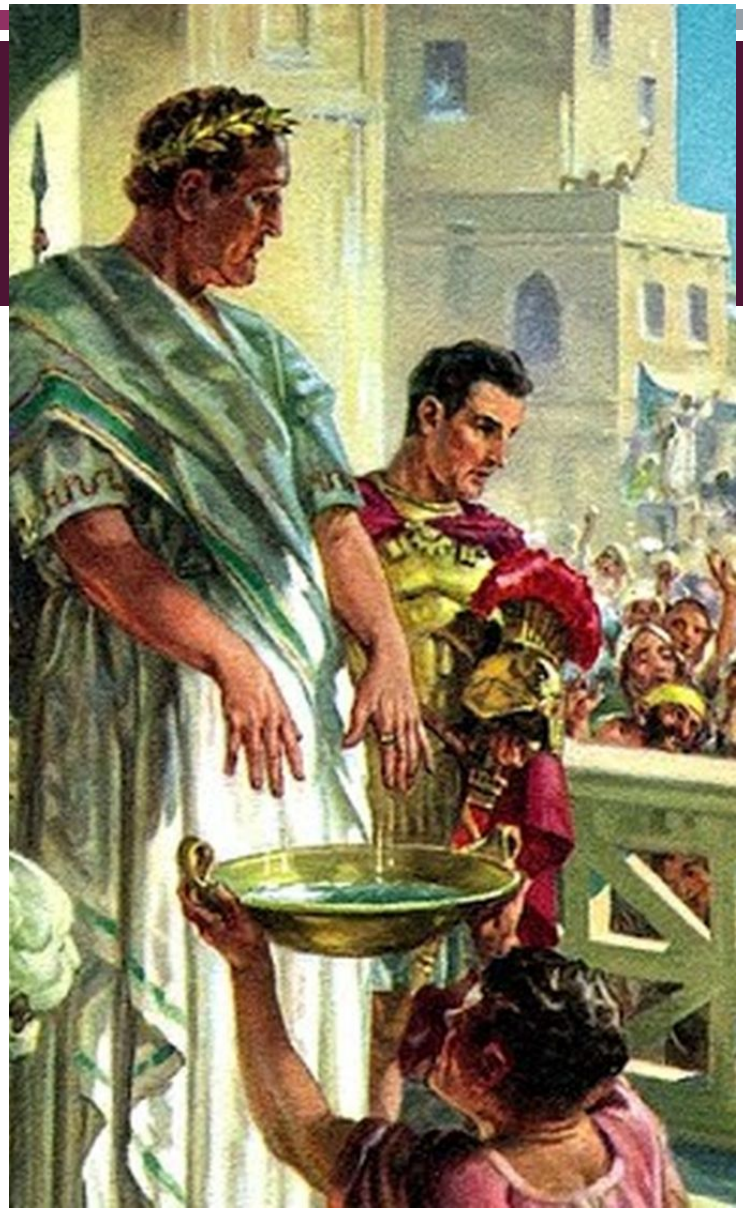
- „Na to Piłat zapytał:
- —Jesteś Królem Żydów?
- —Sam to potwierdzasz—odpowiedział Jezus. Wówczas Piłat zwrócił się do najwyższych kapłanów i tłumu:
- —Nie znajduję żadnej winy w tym człowieku!
- —Przecież naucza po całej Judei i buntuje lud—upierali się. —Zaczął w Galilei i dotarł aż tutaj!
- Słysząc to, Piłat zapytał, czy Jezus rzeczywiście pochodzi z Galilei. Gdy to potwierdzono, odesłał Go do Heroda Antypasa, ponieważ Galilea podlegała jego jurysdykcji, a on sam akurat przebywał w Jerozolimie (bo przyjechał na Paschę)” (Łk 23, 3-6).

6. HEROD

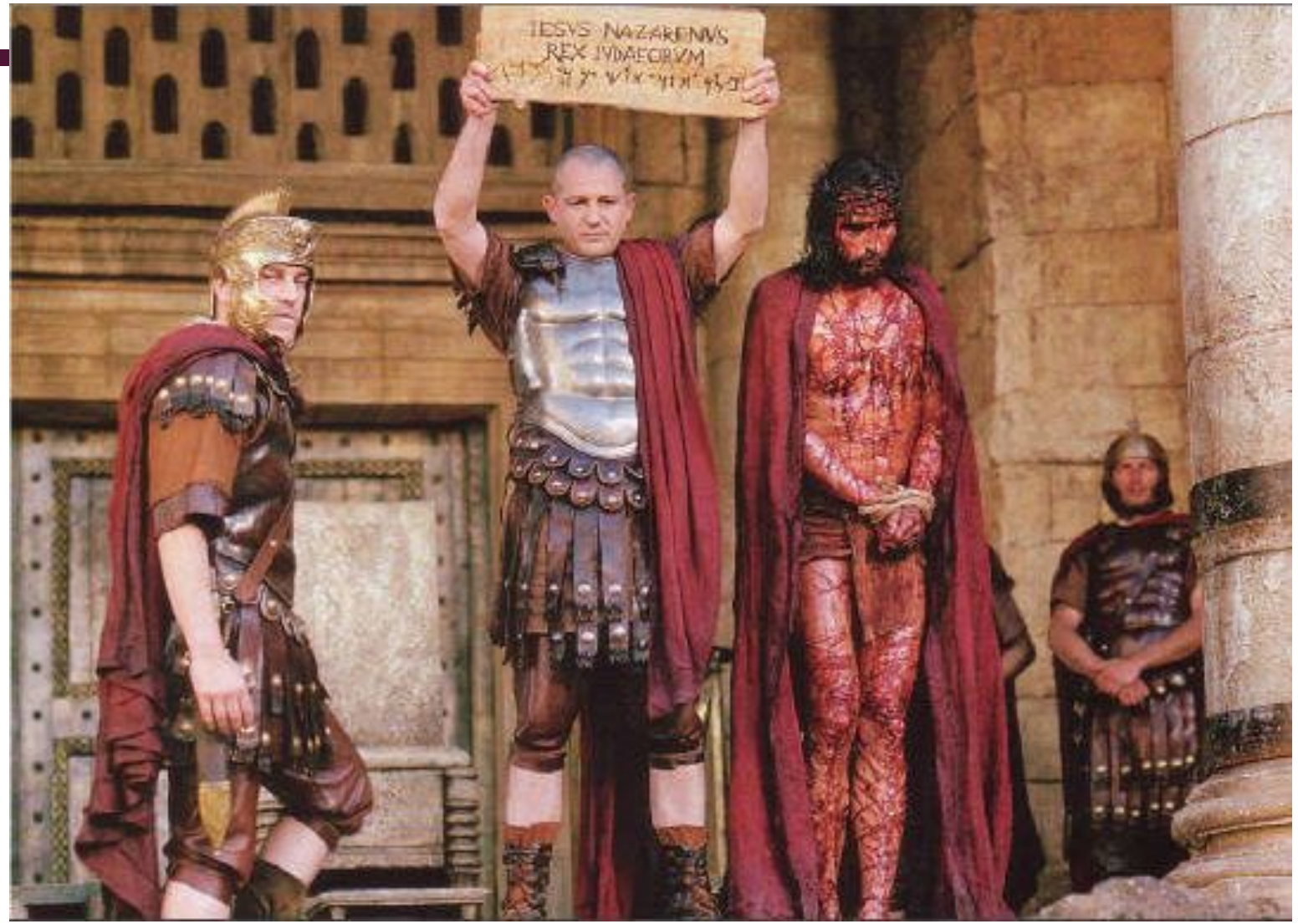

- „Na widok Jezusa Herod bardzo się ucieszył. Od dawna bowiem chciał Go ujrzeć, ponieważ słyszał o Nim i spodziewał się, że zobaczy jaki znak, zdziałany przez Niego. Zasypał Go też wieloma pytaniami, lecz Jezus nic mu nie odpowiedział. Arcykapłani zaś i uczeni w Piśmie stali i gwałtownie Go oskarżali. Wówczas wzgardził Nim Herod wraz ze swoją strażą; na pośmiewisko kazał ubrać Go w lśniący płaszcz i odesłał do Piłata. W tym dniu Herod i Piłat stali się przyjaciółmi. Przedtem bowiem żyli z sobą w nieprzyjaźni” (Łk 23, 8-12).

7. PIŁAT PO RAZ TRZECI

- „Przyprowadziliście do mnie tego człowieka, oskarżając go o podburzanie ludu przeciwko rzymskiej władzy. W waszej obecności przesłuchałem go jednak i nie znalazłem w nim żadnej winy, podobnie jak Herod, który odesłał go do mnie. Stwierdzam więc, że nie zrobił nic, co zasługuje na karę śmierci. Każę go więc wychłostać i wypuszczę. Był bowiem zobowiązany zwolnić jakiegoś więźnia z okazji święta. Wszyscy zaczęli jednak krzyczeć: Nie! Jego zabij, a wypuść nam Barabasza!" (Łk 23)
- Słynny **gest umycia rąk**
- stąd związek frazeologiczny „on umywa od tego ręce"
- Piłat boi się powstania, które faktycznie wybuchnie 40 lat później i zakończy się zburzeniem Jerozolimy (ściana płaczu)

Piłat nie chce skazać Jezusa na śmierć:

1. Najpierw odsyła Go do Kajfasza
2. Później odsyła Jezusa do Heroda Antypasa
3. Każe do ubiczować
4. Na koniec chce Jezusa uwolnić z powodu Paschy (Barabasz)
5. Ostatecznie umywa ręce
6. A na tabliczce nie pisze, że Jezus powiedział, że jest królem żydowskim, ale że jest królem żydowskim

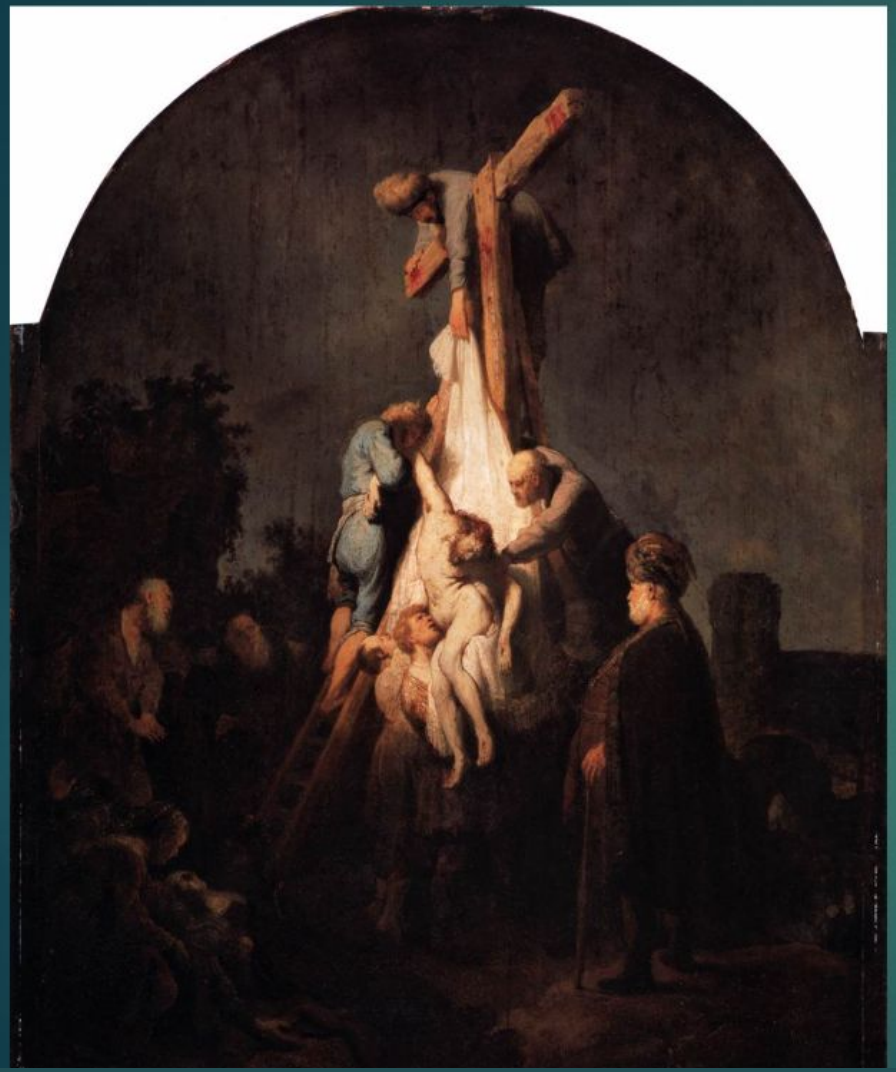
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Annasz	Kajfasz	Piłat	Kajfasz	Piłat	Herod	Piłat

TITULUS

INRI

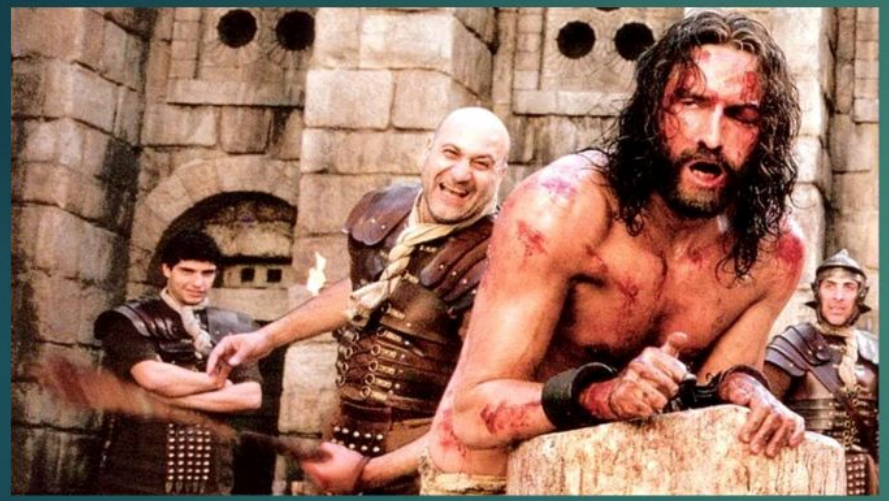

- Nigdy przed **ukrzyżowaniem** nie biczowano skazańca. Te kary się wykluczały.
- Jezus po torturach, **biczowaniu**, drodze krzyżowej, był wykrwawiony, dlatego szybciej umiera niż Dobry i Zły Łotr
- Żołnierz rzymski chce połamać golenie Jezusowi, żeby przyspieszyć Jego śmierć, ponieważ nie można było zbliżać się do zwłok w szabat.
- (Bezpośrednią przyczyną śmierci na krzyżu jest uduszenie, dlatego połamanie nóg przyspieszała zgon. Żołnierz łamie nogi Łotrom).
- Jezus jednak już nie żył, dlatego żołnierz **nie połamał mu goleni**, ale żeby upewnić się, że nie żyje, **przebił mu bok włócznią**.
- Żołnierze rzymscy łamiąc rzymskie zasady, nieświadomie krok po kroku realizują przepowiednie Starego Testamentu

ZAPAMIĘTAJ!

- Problem prawny: za bluźnierstwo Jezus nie może być skazany na śmierć, więc jest ubiczowany. Potem szantażowany Piłat skazuje Jezusa na ukrzyżowanie.
- Po biczowaniu wykrwawiony Jezus szybciej umiera, dlatego nie ma połamanych kości, jak pozostali skazańcy (co miało przyspieszyć śmierć przez uduszenie).
- Żołnierz rzymski dla pewności, przebija włócznią serce Jezusa (nigdy nie przebijano włócznią skazanych na śmierć)
- Gdyby nie biczowanie, Jezusowi połamano by nogi wbrew proroctwom i nie przebito by go włócznią, jak zapowiadały proroctwa.

- Proroctwa „niezłamana żadna kość” (Psalm 34) oraz „przebicie włócznią” (Zachariasz) spełniły się, ponieważ Jezus szybciej umarł.
- Jezus szybciej umarł, bo był wcześniej ubiczowany.
- Jezus był ubiczowany, bo za bluźnierstwo Piłat nie mógł skazać Jezusa na śmierć (różnica między prawem rzymskim a żydowskim), dlatego najpierw wysłał Go na ubiczowanie.

- Gdyby Jezus był ukamieniowany, (kara za bluźnierstwo w Starym Testamencie):

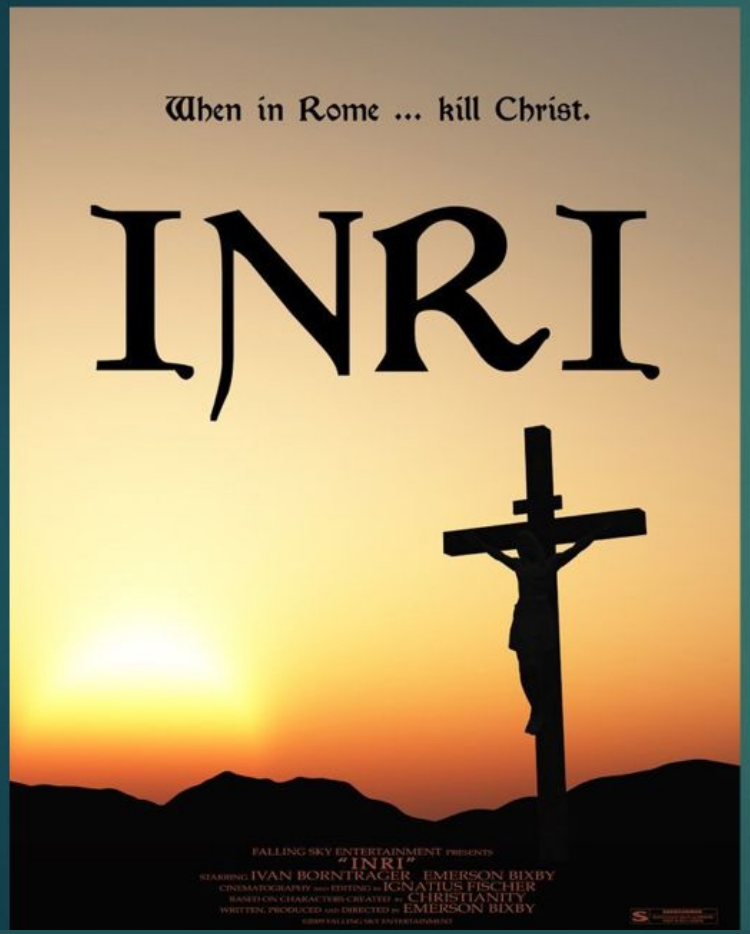
1. nie zginąłby na krzyżu (Ps 21)
2. nie przebito by mu boku (Zachariasz)
3. miałby połamane kości (wbrew Ps 34)

Gdyby nie biczowanie, Jezusowi połamano by nogi i nie przebito by go włócznią.

Żeby się spełnił Psalm 34 „nie będzie mu połamana żadna kość”

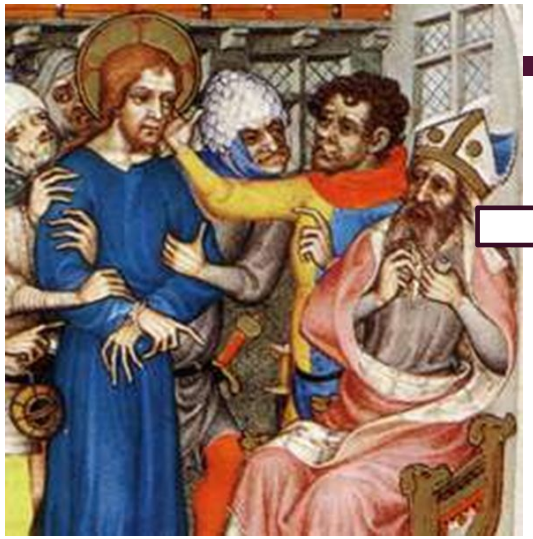
1. Izrael musiał być okupowany przez Cesarstwo Rzymskie (kara za INRI a nie za bluźnierstwo)

2. Jezus musiał być wcześniej ubiczowany, dzięki czemu szybciej umarł

- Dzięki temu, że Jezus zostaje skazany na śmierć za to, że nazywa się „królem żydowskim", czyli że chce obalić władzę cesarza rzymskiego, kara śmierci zostaje wykonana przez przybicie do krzyża.
- Za inne przestępstwa było ukamieniowanie albo ścięcie mieczem.
- W ten sposób spełniło się proroctwo z Psalmu 22: „przebicie rąk i nóg".

- Gdyby nie fakt, że Izrael był okupowany przez Cesarstwo Rzymskie Jezus najprawdopodobniej zostałby ukamieniowany (kara za bluźnierstwo w Starym Testamencie). Przypadek?
- Kajfasz jednak musiał znaleźć dla Piłata przepis prawa rzymskiego, na podstawie którego mógł Jezusa skazać na śmierć: „król żydowski".
- Przez przypadek za ten absurdalny zarzut, że Jezus chciał obalić cesarza rzymskiego w Judei, groziło ukrzyżowanie: „przebicie rąk i nóg". Przypadek?

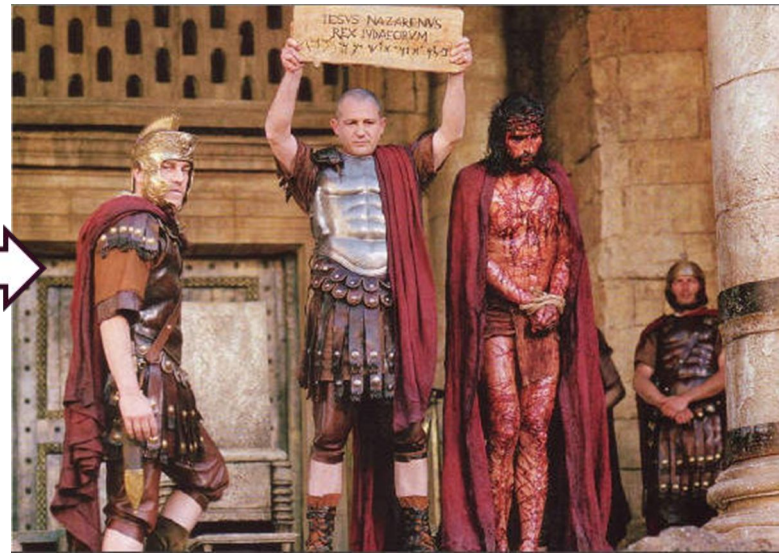

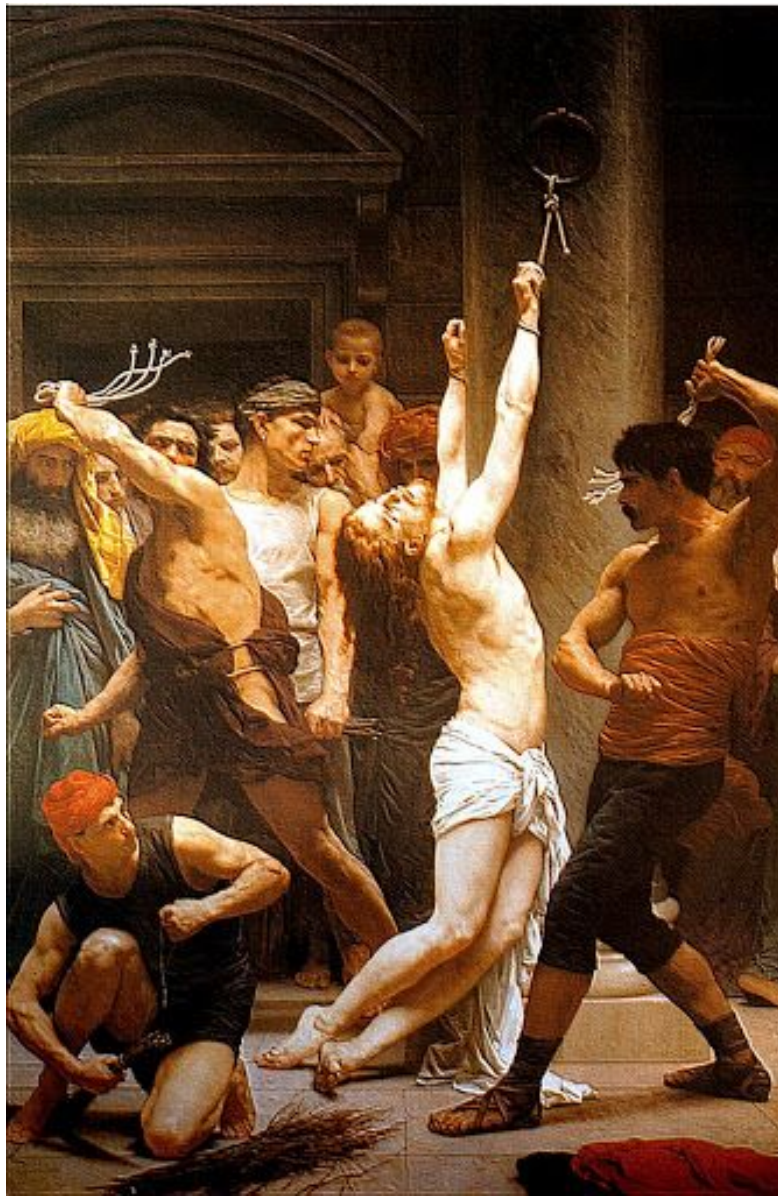

IESVS NAZARENVS
REX IVDAEORVM

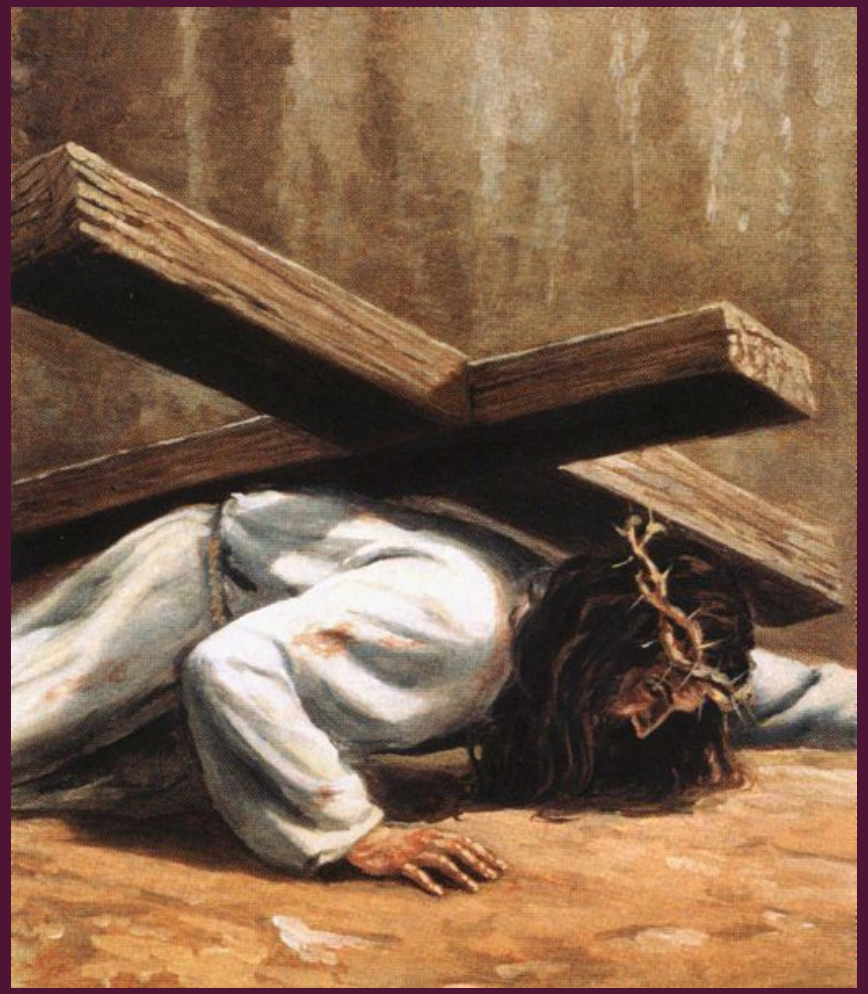
BICZOWANIE PANA JEZUSA

- Bicze zakończone haczykami, żeby wyrywać skórę
- Bicze zakończone metalowymi kulkami
- Ok. 600 uderzeń (wg Całunu Turyńskiego)

KORONA CIERNIOWA

- Głowa jest bardzo mocno unerwiona, a kolce wbijają się aż do kości
- Założenie korony cierniowej jest bardzo dotkliwą torturą
- Wyszydzenie z Jezusa (korona, płaszcz, bicie)

PAN JEZUS BIERZE KRZYŻ NA SWOJE RAMIONA

- Prawdopodobnie ważył ok. 50-60 kg
- Pan Jezus jest wycieńczony po torturach i procesie
- Droga krzyżowa ma prawie 4 km długości
- Relikwie krzyża świętego
- Sosna czarna
- Odbicie na całunie turyńskim z pleców Ofiary

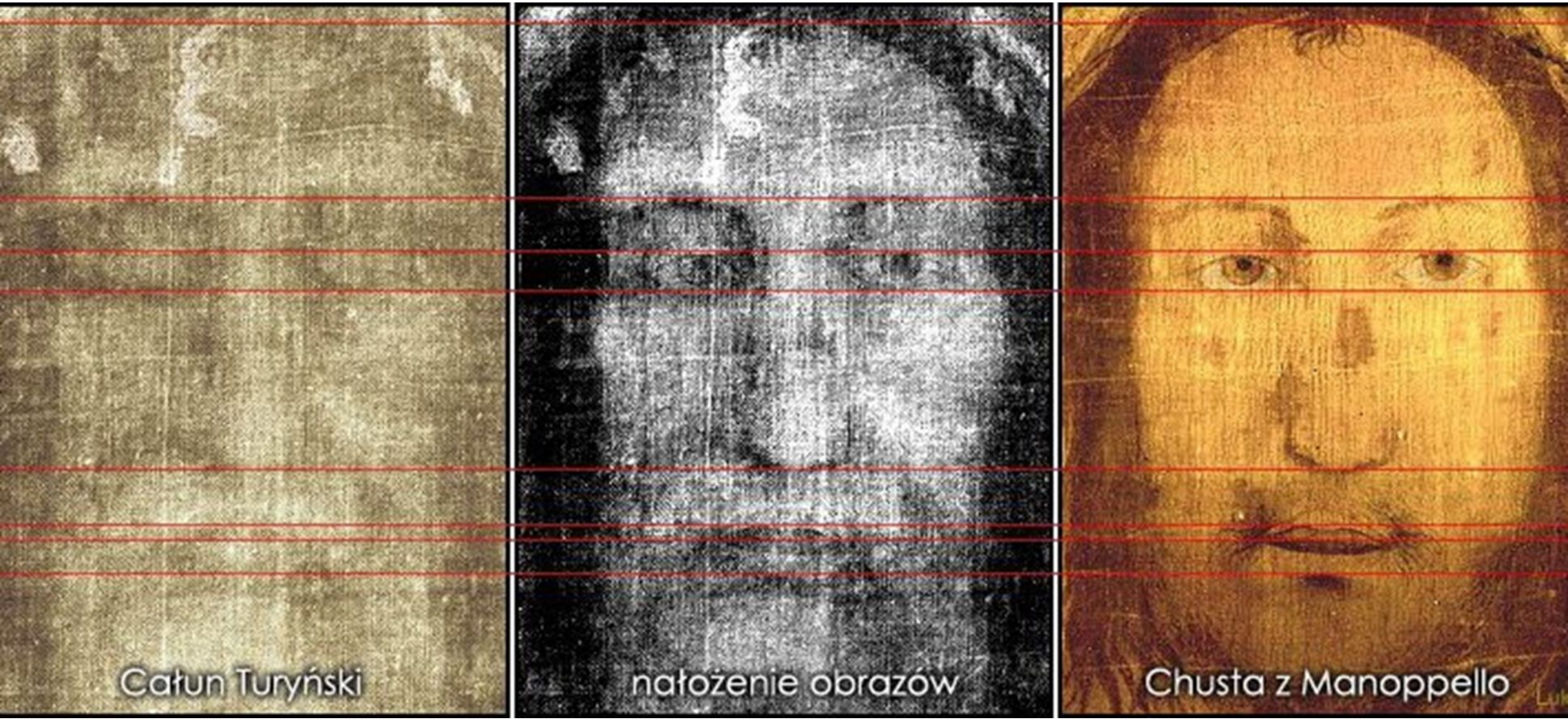
SZYMON Z CYRENY I ŚWIĘTA WERO NIKA

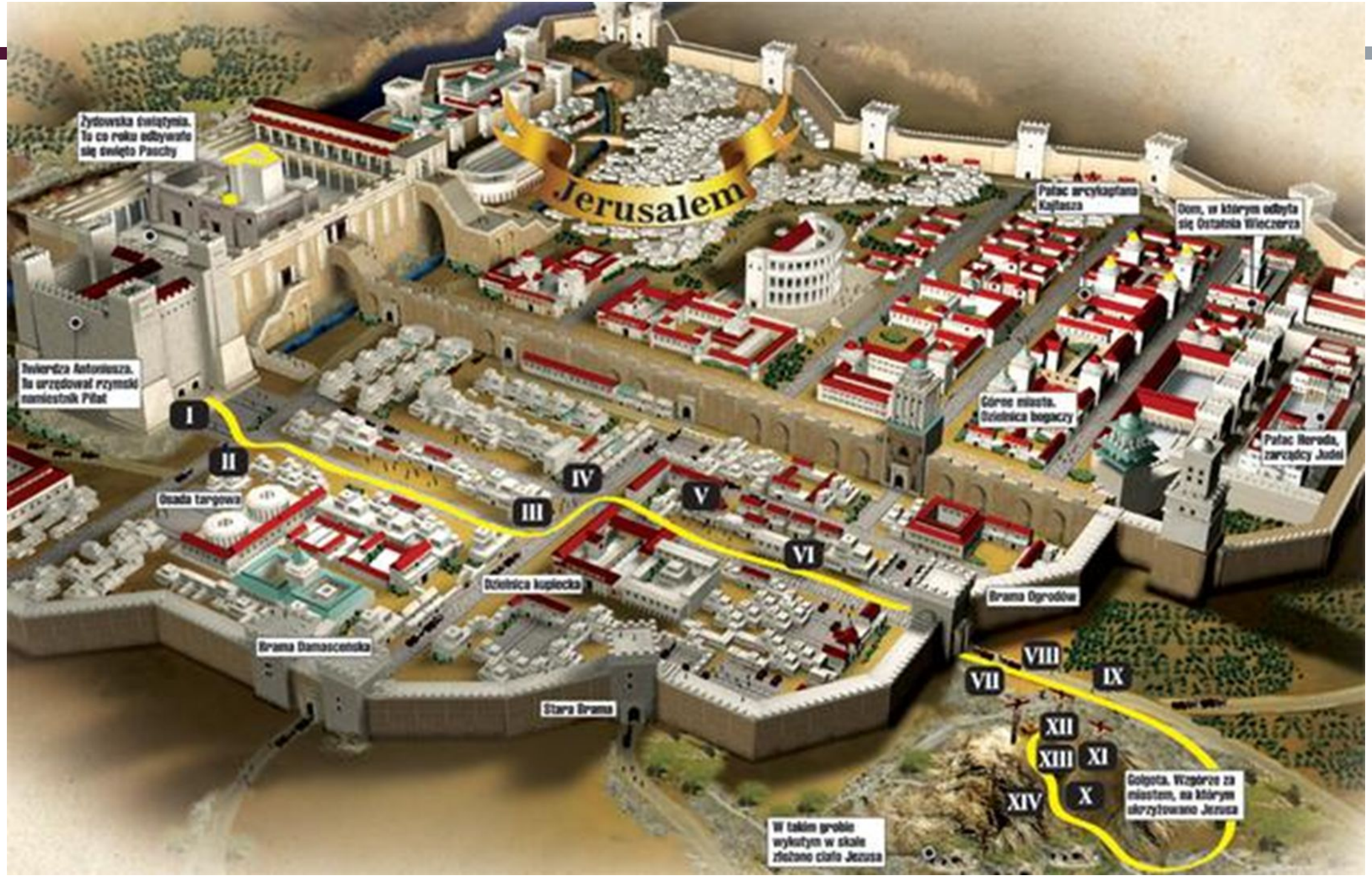

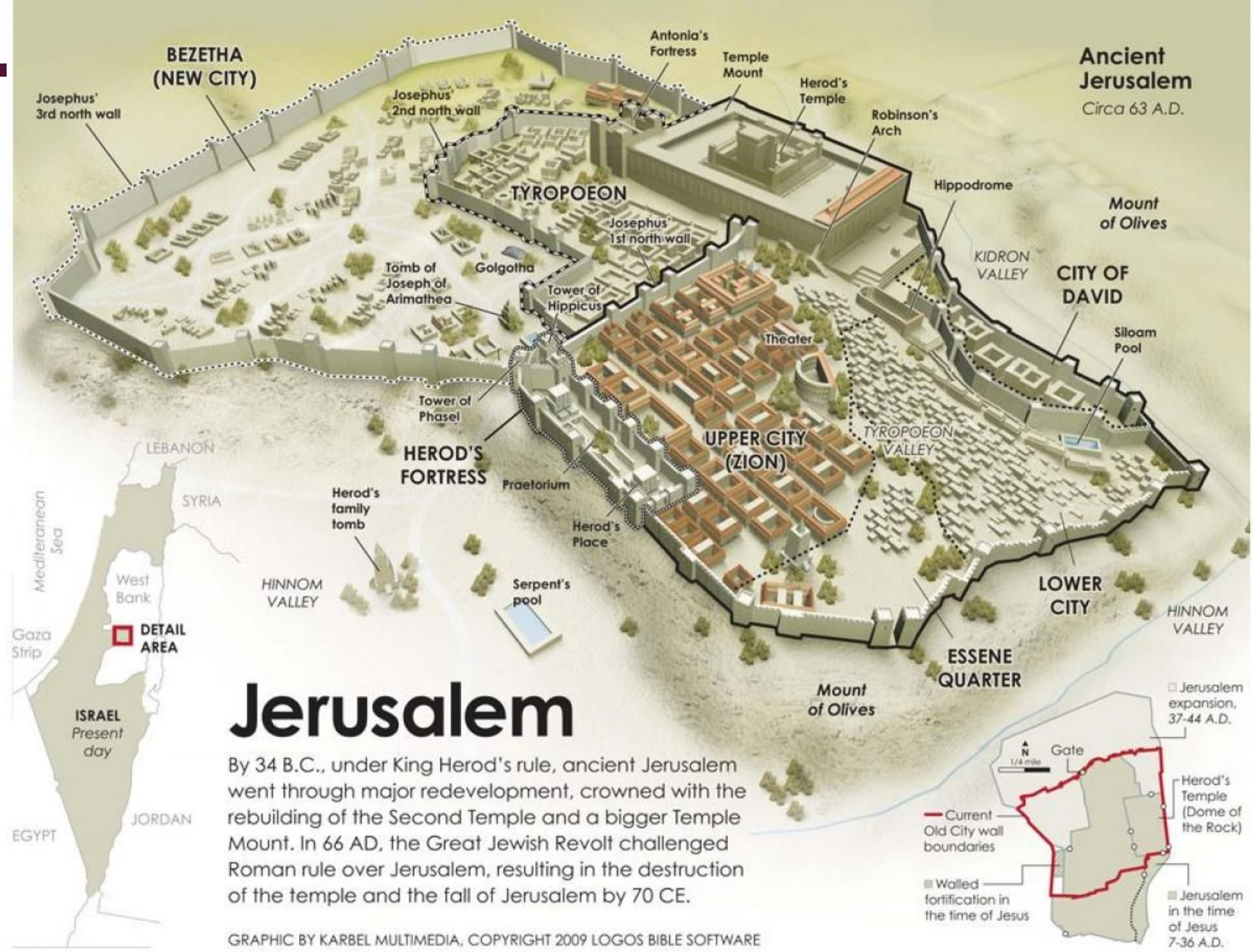

Całun Turyński
nałożenie obrazów
Chusta z Manoppello

Jerusalem
Żydowska świątynia. Tu co roku odbywało się święto Paschy
Twierdza Antoniusza. Tu urzędował rzymski namiestnik Piłat
Pałac arcykapłana Kajfasza
Dom, w którym odbyła się Ostatnia Wieczerza
Górne miasto. Dzielnica bogaczy
Pałac Heroda, zarządcy Judei
Osada targowa
Dzielnica kupiecka
Brama Ogrodów
Brama Damasceńska
Stara Brama
W takim grobie wykutym w skale złożono ciało Jezusa
Golgota. Wzgórze za miastem, na którym ukrzyżowano Jezusa
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
XIV

DROGA KRZYŻOWA JEZUSA NA GOLGOTĘ
WYDAWNICTWO PIĘTKA
WYDAWNICTWO KARTOGRAFICZNE MAPY ŚCIENNE BEATA PIĘTKA
Twierdza Antonia
Świątynia
Dziedziniec Pogan
Góra Golgota
Pałac Hesmonejczyków
Pałac Heroda
STACJA I
STACJA II
STACJA III
STACJA IV
STACJA V
STACJA VI
STACJA VII
STACJA VIII
STACJA IX
STACJA X
STACJA XI
STACJA XII
STACJA XIII
STACJA XIV

Jerusalem

By 34 B.C., under King Herod's rule, ancient Jerusalem went through major redevelopment, crowned with the rebuilding of the Second Temple and a bigger Temple Mount. In 66 AD, the Great Jewish Revolt challenged Roman rule over Jerusalem, resulting in the destruction of the temple and the fall of Jerusalem by 70 CE.

GRAPHIC BY KARBEL MULTIMEDIA, COPYRIGHT 2009 LOGOS BIBLE SOFTWARE

WSPÓŁCZESNA JEROZOLIMA

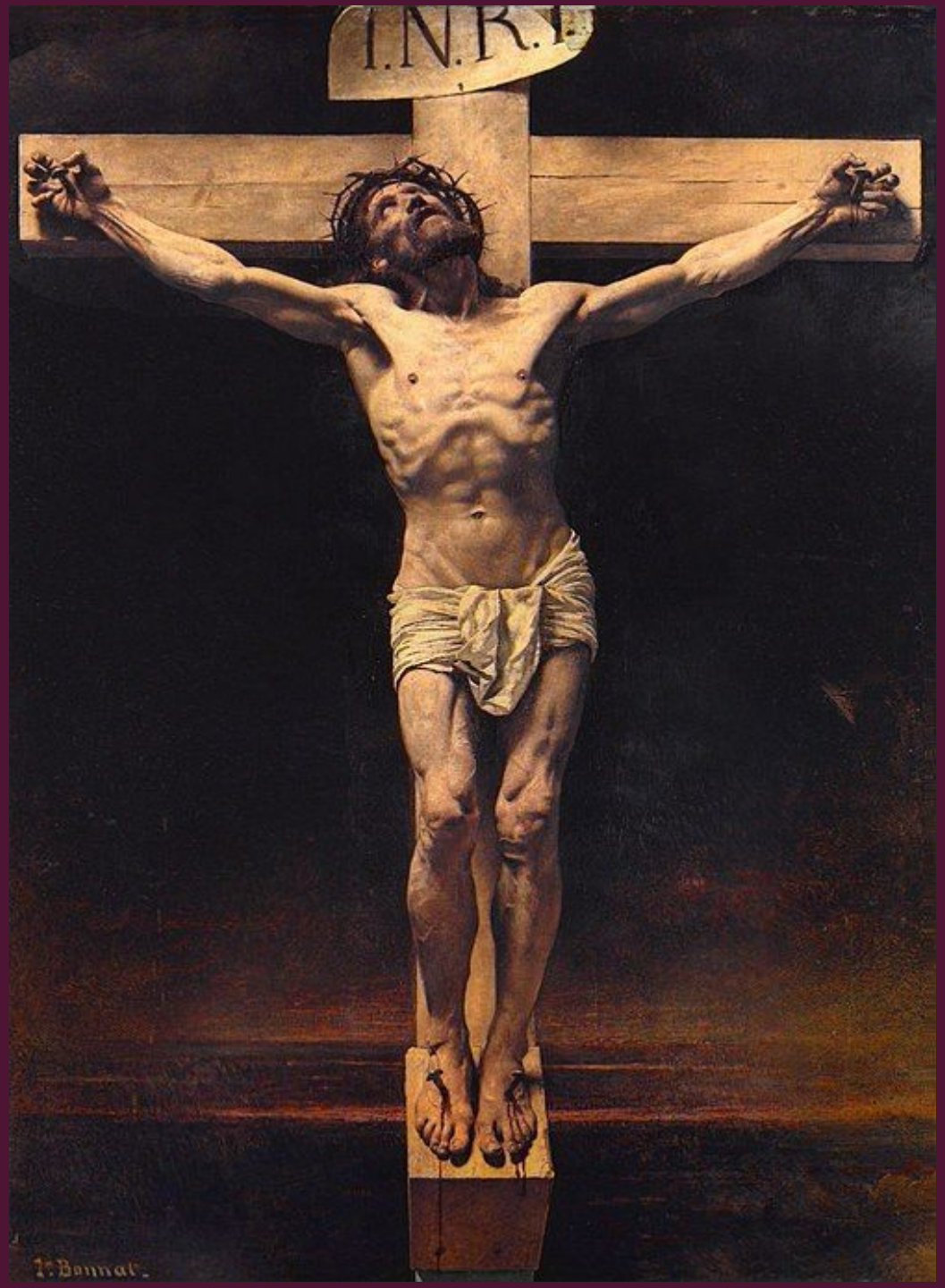
„OTO SYN TWÓJ, OTO MATKA TWOJA!” – DO MATKI BOŻEJ I ŚW. JANA

- Matka Boża była młodą wdową. Święty Józef umarł prawdopodobnie, jak Jezus miał ok. 20 lat. Po śmierci Syna Maryja nie miałaby środków do życia.
- Jezus umierając martwi się o swoją mamę.
- Święty Jan jest najmłodszy z Apostołów i jako jedyny nie zostanie zabity i dożywa ponad 100 lat. Jest autorem Ewangelii, Listów, oraz Apokalipsy
- Prawdopodobnie z Maryją przeprowadzają się do Efezu

BOŻE, MÓJ BOŻE, CZEMUŚ MNIE OPUŚCIŁ?!

- Czy Pan Jezus zgrzeszył na chwilę przed śmiercią?

„ELI, ELI LEMA SABACHTHANI!” – CZY PAN JEZUS ZGRZESZYŁ?

- **„Boże, mój Boże, czemuś mnie opuścił?!” – czy Jezus umierając na krzyżu zwątpił w Boga i zgrzeszył?**
- Jezus cytuje początek Psalmu 22 (zmienia język)
- Jezus więc na chwilę przed śmiercią chce odmówić Psalm 22. Całego oczywiście nie jest w stanie wypowiedzieć.
- To tak, jakby ktoś dzisiaj na łożu śmierci powiedział „Zdrowaś Maryjo”. (też zmienia język na staropolski, wiadomo, że nie woła Marysi)

PSALM 22 NA KRZYŻU I EWANGELIA. PROROCTWO

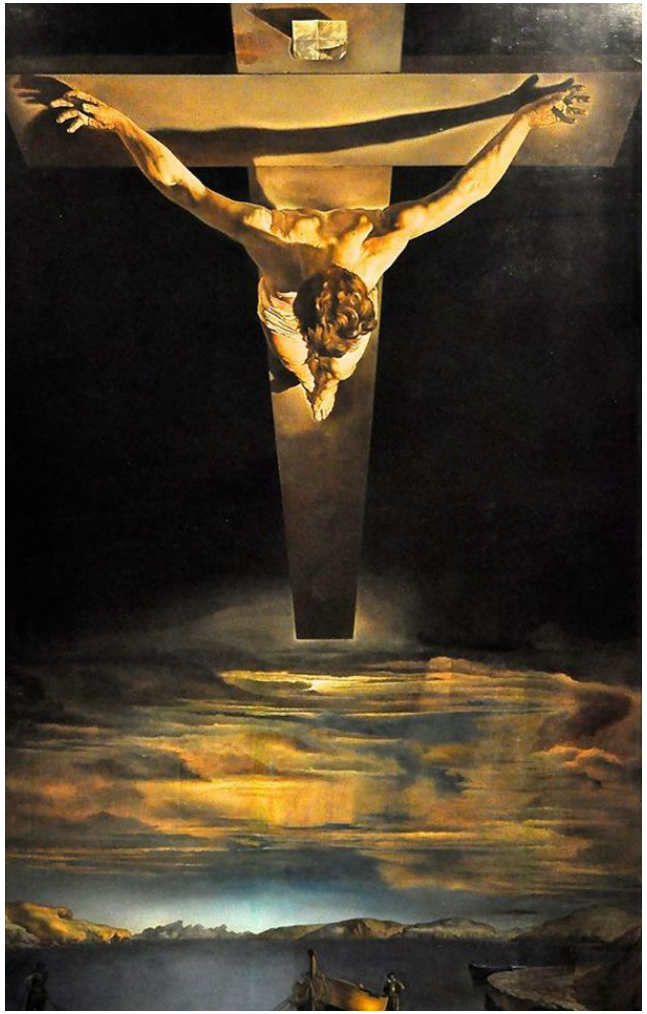
- „Ja zaś jestem robak, a nie człowiek, pośmiewisko ludzkie i wzgardzony u ludu. Szydzą ze mnie wszyscy, którzy na mnie patrzą, rozwierają wargi, potrząsają głową: «Zaufał Panu, niechże go wyzwoli, niechże go wyrwie, jeśli go miłuje»” (Ps 22)
- „Rozlany jestem jak woda i rozłączają się wszystkie moje kości; jak wosk się staje moje serce, we wnętrzu moim topnieje” (Ps 22)
- „Moje gardło suche jak skorupa, język mój przywiera do podniebienia” (Ps 22)
- …osacza mnie zgraja złoczyńców. Przebodli ręce i nogi moje” (Ps 22)
- „moje szaty dzielą między siebie i los rzucają o moją suknię” (Ps 22)

EWANGELIA:

- „Zejdź z krzyża!”, „Niechże wybawi samego siebie!”
- Analiza Całunu Turyńskiego wskazuje, że Jezusowi „wypadło” biodro ze stawu. (Szymon z Cyreny)
- „podali mu na gąbce ocet winny, by zmoczyć mu usta”
- „Przybyli Jezusa do krzyża”
- „Jego szata była cenna, bez szwów, dlatego rzucono o nią losy

KONIEC PSALMU TO UWIELBIENIE BOGA. JEZUS NA KRZYŻU NIE BLUŹNI, ALE UWIELBIA BOGA!

- Będę głosił imię Twoje swym braciom i chwalić Cię będę pośród zgromadzenia: «**Chwalcie Pana wy, co się Go boicie, sławcie Go, całe potomstwo Jakuba**
- Bo On nie wzgardził ani się nie brzydził nędzą biedaka, ani nie ukrył przed nim swojego oblicza i wysłuchał go, kiedy ten zawołał do Niego
- Dzięki Tobie moja pieśń pochwalna płynie w wielkim zgromadzeniu.
- „Ubodzy będą jedli i nasycą się, chwalić będą Pana ci, którzy Go szukają. «Niech serca ich żyją na wieki». Przypomną sobie i wrócą do Pana wszystkie krańce ziemi; i oddadzą Mu pokłon wszystkie szczepy pogańskie, bo władza królewska należy do Pana i On panuje nad narodami**. Tylko Jemu oddadzą pokłon wszyscy, co śpią w ziemi,** przed Nim zegną się wszyscy, którzy w proch zstępują. A moja dusza będzie żyła dla Niego, potomstwo moje Jemu będzie służyć,

PODSUMOWANIE:

- Psalm 22 to proroctwo dotyczące ukrzyżowania Mesjasza, które po 500 latach sprawdza się z niesamowitymi szczegółami. (pierwsza część Psalmu)
- Druga część Psalmu 22 to uwielbienie Boga, a więc Jezus umierając na krzyżu uwielbia Boga Ojca
- „Tylko Jemu oddadzą pokłon wszyscy, co śpią w ziemi" –proroctwo dotyczące zmartwychwstania.

CZY ON NIE WOŁA ELIASZ?

- „Eli, Eli lema sabachthani”
- Jezus mówi z wiejskim, galilejskim akcentem z północy. Wychowywał się w Nazarecie.
- Według proroctw ze Starego Testamentu, przed Mesjaszem miał przyjść Eliasz. Jeśli Jezus był prawdziwym Mesjaszem, to był to ostatni moment na spełnienie proroctwa
- Jeśli Jezus umiera i krzyczy „Eli”, to mogło to brzmieć jak Eli-asz.
- Czy to proroctwo się spełniło?

- „JAK BÓG MÓGŁ BARDZIEJ (CZYSTO HIPOTETYCZNIE) UDOWODNIĆ CZŁOWIEKOWI MIŁOŚĆ NIŻ ODDAJĄC ZA NIEGO ŻYCIE?

  BÓG, KTÓRY STWORZYŁ ŚWIAT I CZŁOWIEKA DAJE SIĘ BESTIALSKO ZABIĆ CZŁOWIEKOWI.

  W STARYM TESTAMENCIE PRÓBOWAŁ NA WSZYSTKIE MOŻLIWE SPOSOBY, ALE TO NIE PRZYNOSIŁO EFEKTU.

  NIEŚMIERTELNY BÓG STAŁ SIĘ ŚMIERTELNYM CZŁOWIEKIEM, ŻEBY DAĆ SIĘ TORTUROWAĆ I ZABIĆ ŚMIERTELNEMU CZŁOWIEKOWI, ŻEBY DAĆ MU NIEŚMIERTELNOŚĆ.

SKANDAL MIŁOŚCI NA KRZYŻU

BAZYLIKA GROBU PANA JEZUSA W JEROZOLIMIE

PLAN GROBU CHRYSTUSA
W I wieku miejsce to było niewielkim skalistym wzniesieniem znajdującym się na zewnątrz murów obronnych Jerozolimy.
W miejscu opuszczonego kamieniołomu urządzono cmentarz wykorzystując pozostawione przegrody.

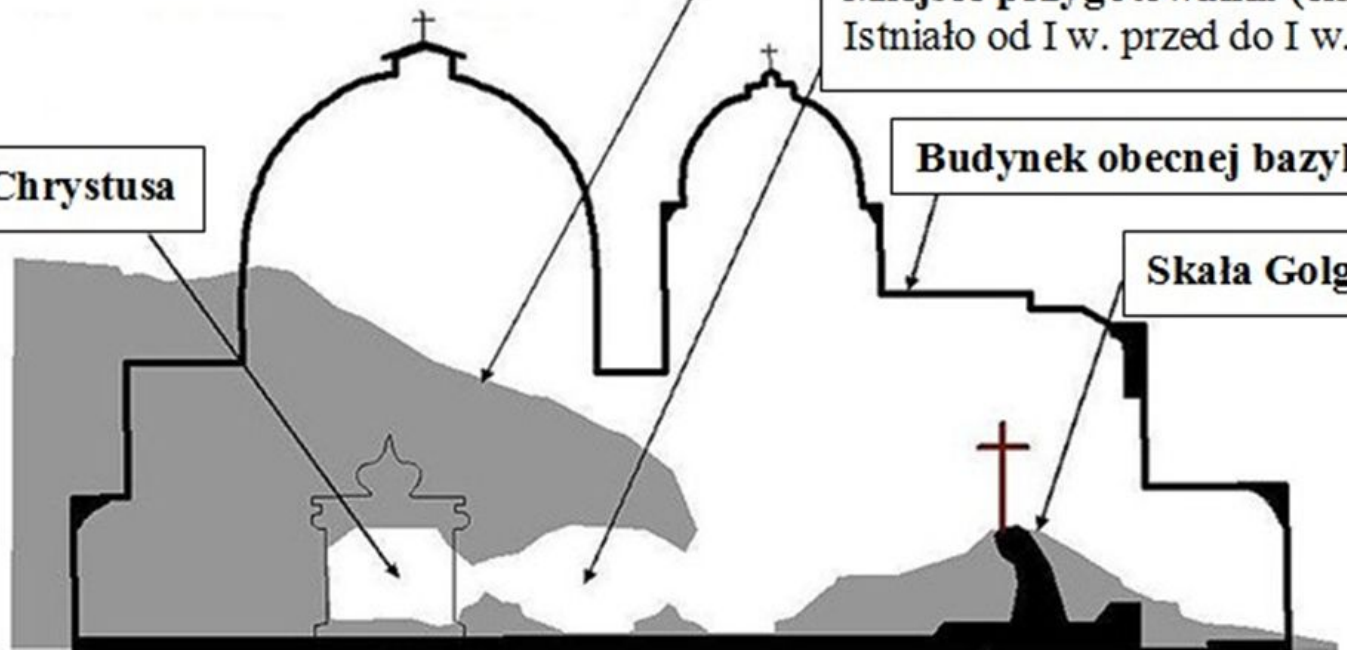
Stok wzgórza został wybrany w IV wieku, aby zrobić miejsce dla zaplanowanego tu kościoła grobu.

Miejsce przygotowania (ciała)
Istniało od I w. przed do I w. po Chr.

Budynek obecnej bazyliki

Skała Golgoty

Grób Chrystusa

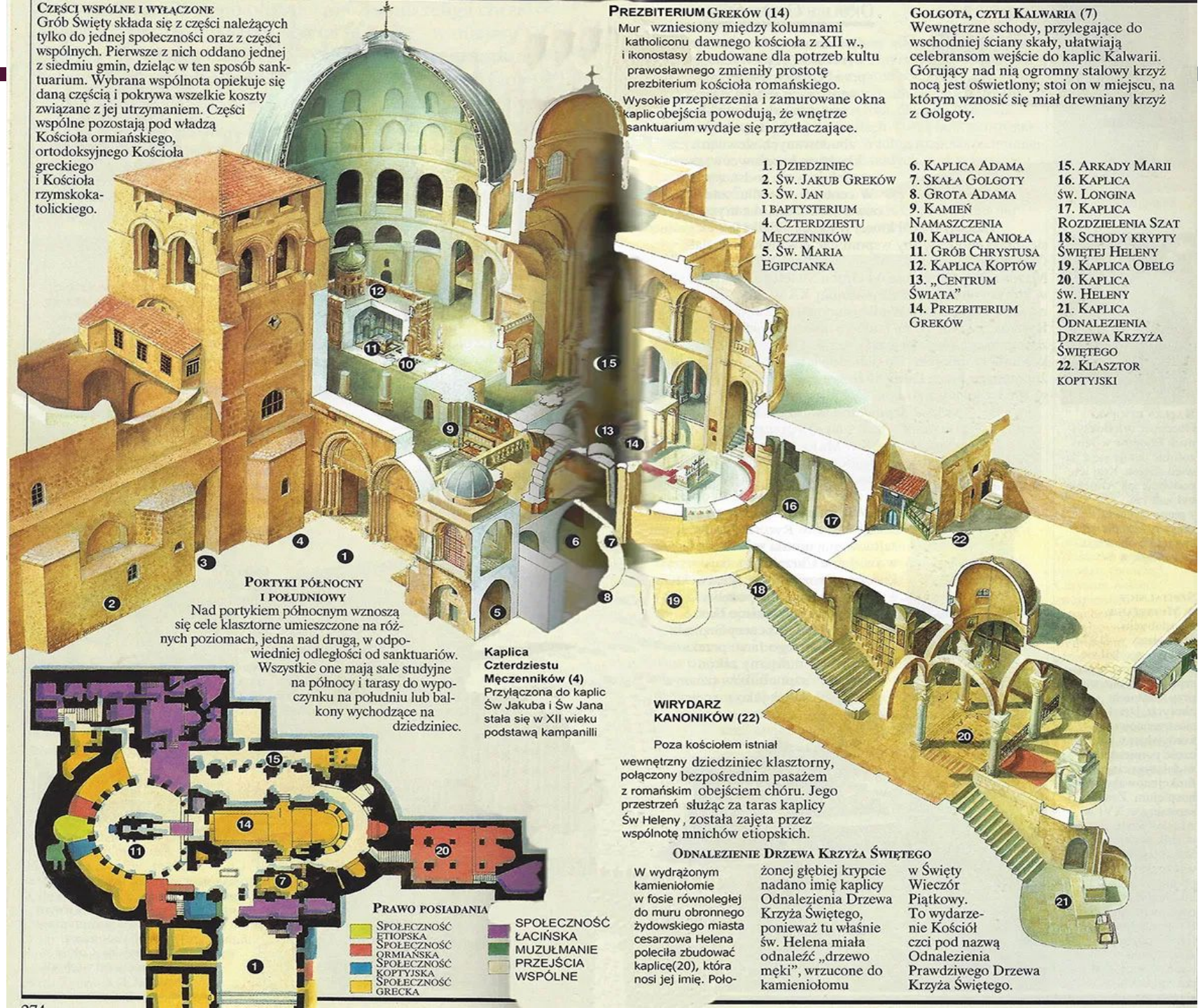

DROGA KRZYŻOWA JEZUSA NA GOLGOTĘ
WYDAWNICTWO PIĘTKA
WYDAWNICTWO KARTOGRAFICZNE MAPY ŚCIENNE BEATA PIĘTKA
Twierdza Antonia
Świątynia
Dziedziniec Pogan
Góra Golgota
Pałac Hesmonejczyków
Pałac Heroda
STACJA I
STACJA II
STACJA III
STACJA IV
STACJA V
STACJA VI
STACJA VII
STACJA VIII
STACJA IX
STACJA X
STACJA XI
STACJA XII
STACJA XIII
STACJA XIV

INBI
INRI

CZĘŚCI WSPÓLNE I WYŁĄCZONE
Grób Święty składa się z części należących tylko do jednej społeczności oraz z części wspólnych. Pierwsze z nich oddano jednej z siedmiu gmin, dzieląc w ten sposób sanktuarium. Wybrana wspólnota opiekuje się daną częścią i pokrywa wszelkie koszty związane z jej utrzymaniem. Części wspólne pozostają pod władzą Kościoła ormiańskiego, ortodoksyjnego Kościoła greckiego i Kościoła rzymskokatolickiego.
PREZBITERIUM GREKÓW (14)
Mur katholiconu wzniesiony między kolumnami dawnego kościoła z XII w., i ikonostasy zbudowane dla potrzeb kultu prawosławnego zmieniły prostotę prezbiterium kościoła romańskiego. Wysokie przepierzenia i zamurowane okna kaplic obejścia powodują, że wnętrze sanktuarium wydaje się przytłaczające.
GOLGOTA, CZYLI KALWARIA (7)
Wewnętrzne schody, przylegające do wschodniej ściany skały, ułatwiają celebransom wejście do kaplic Kalwarii. Górujący nad nią ogromny stalowy krzyż nocą jest oświetlony; stoi on w miejscu, na którym wznosić się miał drewniany krzyż z Golgoty.
1. DZIEDZINIEC
2. ŚW. JAKUB GREKÓW
3. ŚW. JAN I BAPTYSTERIUM
4. CZTERDZIESTU MĘCZENNIKÓW
5. ŚW. MARIA EGIPCJANKA
6. KAPLICA ADAMA
7. SKAŁA GOLGOTY
8. GROTA ADAMA
9. KAMIEŃ NAMASZCZENIA
10. KAPLICA ANIOŁA
11. GRÓB CHRYSTUSA
12. KAPLICA KOPTÓW
13. „CENTRUM ŚWIATA”
14. PREZBITERIUM GREKÓW
15. ARKADY MARII
16. KAPLICA ŚW. LONGINA
17. KAPLICA ROZDZIELENIA SZAT
18. SCHODY KRYPTY ŚWIĘTEJ HELENY
19. KAPLICA OBELG
20. KAPLICA ŚW. HELENY
21. KAPLICA ODNALEZIENIA DRZEWA KRZYŻA ŚWIĘTEGO
22. KLASZTOR KOPTYJSKI
PORTYKI PÓŁNOCNY I POŁUDNIOWY
Nad portykiem północnym wznoszą się cele klasztorne umieszczone na różnych poziomach, jedna nad drugą, w odpowiedniej odległości od sanktuariów. Wszystkie one mają sale studyjne na północy i tarasy do wypoczynku na południu lub balkony wychodzące na dziedziniec.
Kaplica Czterdziestu Męczenników (4)
Przyłączona do kaplic Św Jakuba i Św Jana stała się w XII wieku podstawą kampanilli
WIRYDARZ KANONIKÓW (22)
Poza kościołem istniał wewnętrzny dziedziniec klasztorny, połączony bezpośrednim pasażem z romańskim obejściem chóru. Jego przestrzeń służąc za taras kaplicy Św Heleny, została zajęta przez wspólnotę mnichów etiopskich.
ODNALEZIENIE DRZEWA KRZYŻA ŚWIĘTEGO
W wydrążonym kamieniołomie w fosie równoległej do muru obronnego żydowskiego miasta cesarzowa Helena poleciła zbudować kaplicę(20), która nosi jej imię. Położonej głębiej krypcie nadano imię kaplicy Odnalezienia Drzewa Krzyża Świętego, ponieważ tu właśnie św. Helena miała odnaleźć „drzewo męki”, wrzucone do kamieniołomu w Święty Wieczór Piątkowy. To wydarzenie Kościół czci pod nazwą Odnalezienia Prawdziwego Drzewa Krzyża Świętego.
PRAWO POSIADANIA
SPOŁECZNOŚĆ ETIOPSKA
SPOŁECZNOŚĆ ORMIAŃSKA
SPOŁECZNOŚĆ KOPTYJSKA
SPOŁECZNOŚĆ GRECKA
SPOŁECZNOŚĆ ŁACIŃSKA
MUZUŁMANIE
PRZEJŚCIA WSPÓLNE

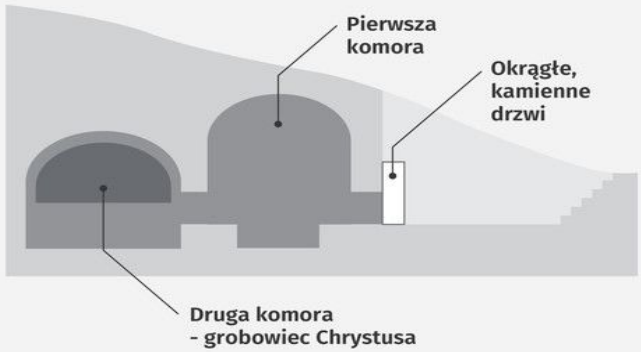
GRÓB CHRYSTUSA

onet

Bazylika Grobu Świętego to najważniejsza świątynia chrześcijańska. Pierwsza bazylika została wybudowana w IV w. na polecenie cesarza Konstantyna. W VII w. została zniszczona przez Persów, którzy zdobyli Jerozolimę, po czym - w mniejszych rozmiarach - odbudował ją cesarz Herakliusz. Po raz kolejny zniszczona w 1009 r. na polecenie kalifa Al-Hakima. W 1099 r. krzyżowcy, którzy zdobyli miasto, wznieśli nową świątynię.

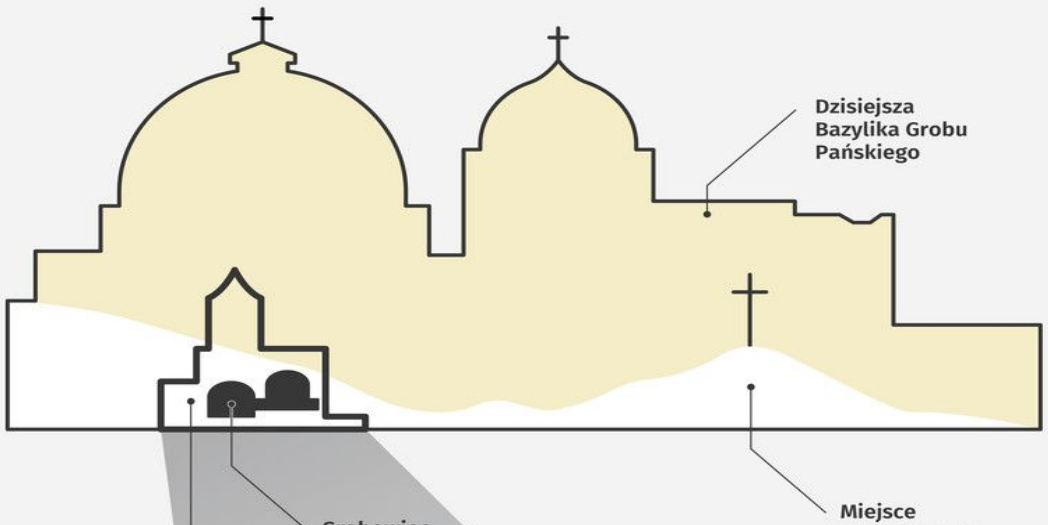
Grobowiec Chrystusa

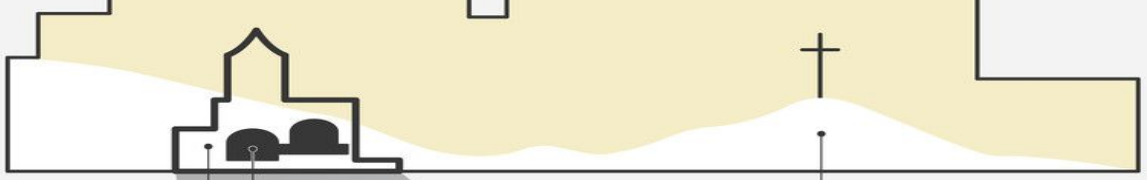
Jezus został pochowany w pobliżu miejsca ukrzyżowania na Golgocie, poza murami Jerozolimy, ale niedaleko murów miasta. Przygotowany dla siebie grobowiec wykuty w skale, podarował Józef z Arymatei - zamożny żydowski wyznawca Chrystusa.

120 m

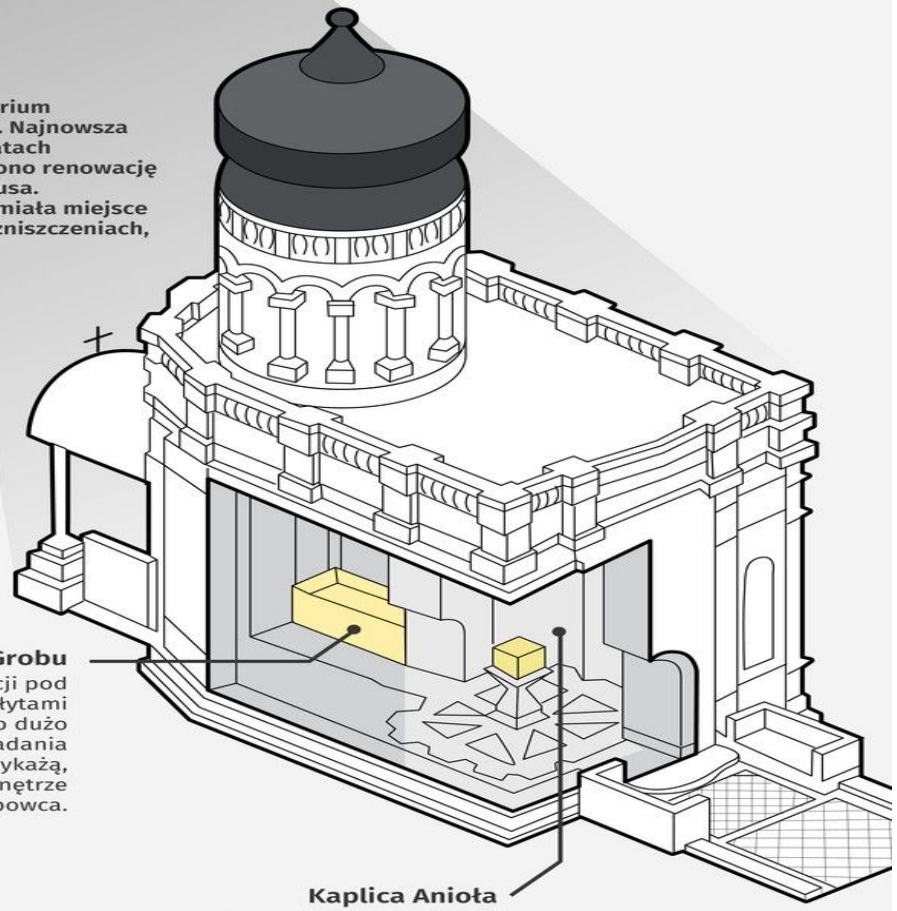
Powierzchnia na poziomie „0” - ok. **4500 m²**

Edykuł

Mały budynek - sanktuarium - osłaniający grobowiec. Najnowsza część całej bazyliki. W latach 2016-2017 przeprowadzono renowację budynku i Grobu Chrystusa. Ostatnia rekonstrukcja miała miejsce w latach 1808-1810, po zniszczeniach, jakim uległ w pożarze.

Izba Grobu
W trakcie renowacji pod marmurowymi płytami grobowca odkryto dużo materiału skalnego. Badania archeologiczne wykażą, czy jest to wnętrze oryginalnego grobowca.

Kaplica Anioła
Mały ołtarzyk kryje fragment kamienia, którym zamknięto Grób Jezusa.

Źródło: Histmag.org, Radio Watykańskie

Infografika: Polska Grupa Infograficzna

HTTPS://WWW.NATIONALGEOGRAPHIC.COM/MAGAZINE/GRAPHICS/WAS-THIS-JESUS-TOMB?FBCLID=IWAR0DYKU2HBCJAW8M5C28BZ_CA6E9BXHOWOJMAMQKH_HVPREQZ9QVWCJNAZ0

W WIELKI PIĄTEK W KOŚCIOŁACH PRZYGOTOWUJE SIĘ GROBY PAŃSKIE (W WIELKI CZWARTEK CIEMNICE, CZYLI WIĘZIENIE)

ZMARTWYCHWSTANIE...
ABYŚCIE
ZMARTWYCHWSTAWIAŁ!

1918
2018

1918
2018
Tylko pod krzyżem
Tylko pod tym znakiem
Polska jest Polską
A Polak Polakiem

CO ROBIŁ PAN JEZUS PO ZMARTWYCHWSTANIU?

Objawia się uczniom w drodze do Emaus

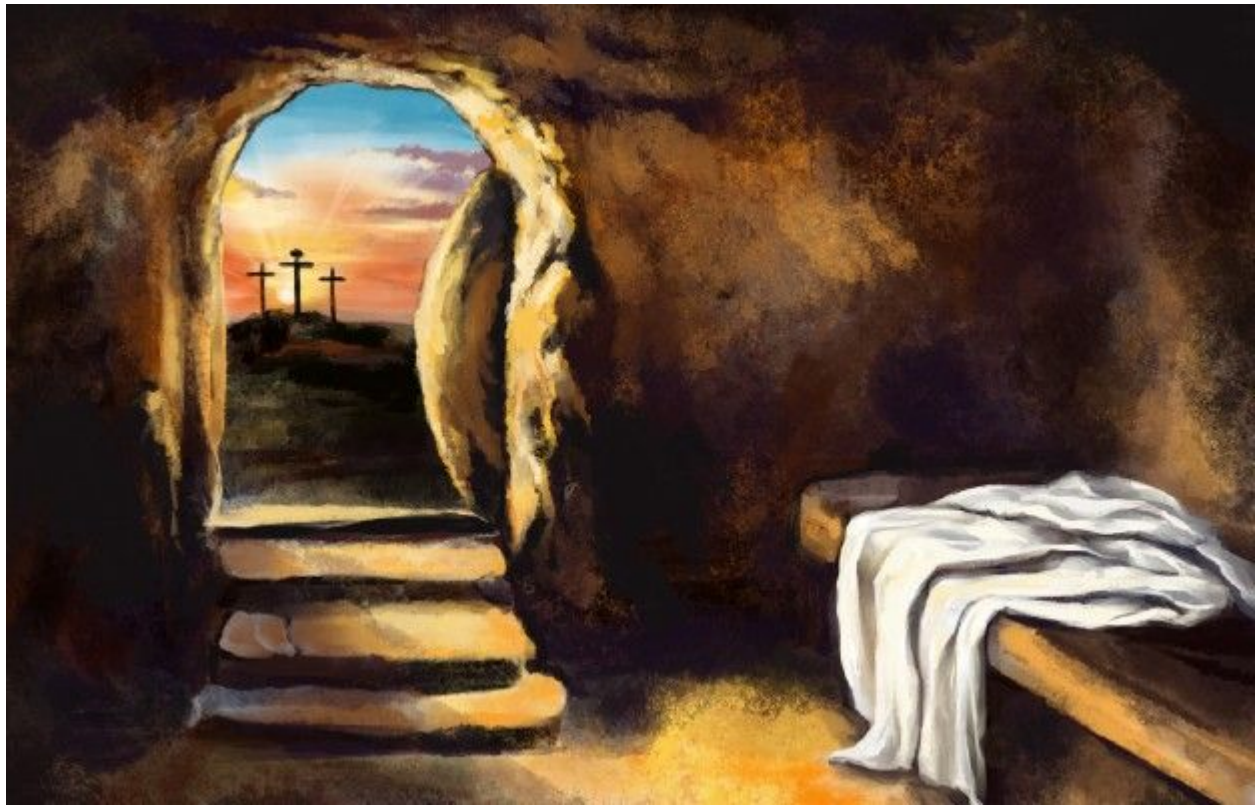
Kilkukrotnie objawia się Apostołom

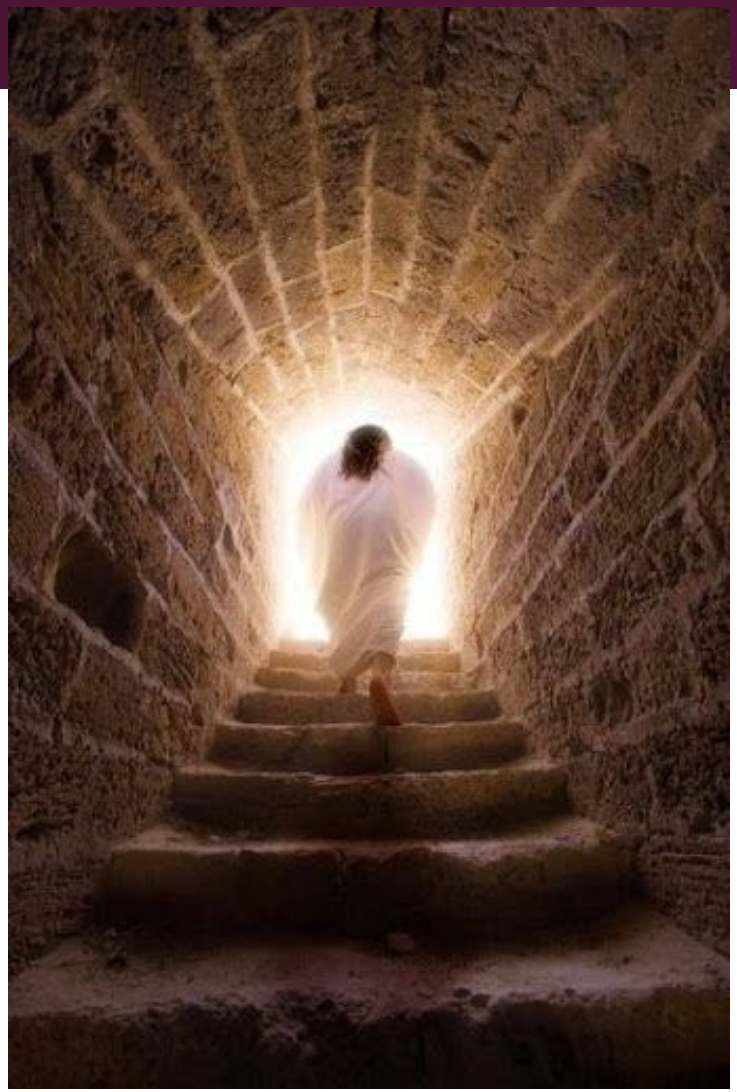
(św. Tomasz Niewierny chciał dotknąć ran Jezusa, stąd przydomek)

„WSTĄPIŁ DO PIEKIEŁ (SZEOLU), TRZECIEGO DNIA **ZMARTWYCHWSTAŁ**

Pusty grób

KONIEC EWANGELII I POCZĄTEK DZIEJÓW APOSTOLSKICH

Wniebowstąpienie (40 dni)

Zesłanie Duch Świętego (50 dni)

HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=MGOXSADMHUM

HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=HS-OKMN88CM

HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=U3A_ANF0FS0

HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=-6MKIRR-HLG&LIST=PLCUCHN70_LE_4MIT0COE4UW0I26AYMPLX&INDEX=3

https://www.youtube.com/watch?v=HcDKK8AG0bE&list=PLcuChN70_lE_4miT0COe4uW0i26aYmPLX&index=6

https://www.youtube.com/watch?v=MGoxSadmHUM